SODIŠČE
EVROPSKE UNIJE

Poslovnik Sodišča
z dne 25. septembra 2012[1] (Prečiščena različica)

Kazalo

Uvodne določbe 13

Člen 1 Opredelitve 13

Člen 2 Predmet tega poslovnika 13

Naslov I
Organizacija Sodišča 14

Poglavje 1
Sodniki in generalni pravobranilci 14

Člen 3 Začetek mandata sodnikov in generalnih pravobranilcev 14

Člen 4 Prisega 14

Člen 5 Slovesna obveza 14

Člen 6 Razrešitev sodnika ali generalnega pravobranilca 14

Člen 7 Položaj po senioriteti 15

Poglavje 2
Predsedovanje Sodišču, oblikovanje senatov in izvolitev prvega generalnega pravobranilca 15

Člen 8 Izvolitev predsednika in podpredsednika Sodišča 15

Člen 9 Pristojnosti predsednika Sodišča 16

Člen 10 Pristojnosti podpredsednika Sodišča 16

Člen 11 Oblikovanje senatov 16

Člen 12 Izvolitev predsednikov senatov 17

Člen 13 Zadržanost predsednika in podpredsednika Sodišča 17

Člen 14 Izvolitev prvega generalnega pravobranilca 17

[1] Poslovnik Sodišča z dne 25. septembra 2012 (UL L 265, 29.9.2012), s popravkom (UL, 5.8.2024, http://data.europa.eu/eli/proc_rules/2012/929/corrigendum/2024-08-05/oj), kakor je bil spremenjen 18. junija 2013 (UL L 173, 26.6.2013, str. 65), 19. julija 2016 (UL L 217, 12.8.2016, str. 69), 9. aprila 2019 (UL L 111, 25.4.2019, str. 73), 26. novembra 2019 (UL L 316, 6.12.2019, str. 103), 2. julija 2024 (UL L, 12.8.2024, http://data.europa.eu/eli/proc_internal/2024/2094/oj) in 2. junija 2026 (UL L, 17.6.2026, http://data.europa.eu/eli/proc_rules/2026/1335/oj) s popravkom (UL L, 25.9.2026).

Poglavje 3
Dodelitev zadev sodnikom poročevalcem in generalnim pravobranilcem 18

Člen 15 Določitev sodnika poročevalca 18

Člen 16 Določitev generalnega pravobranilca 18

Poglavje 4
Pomožni poročevalci 18

Člen 17 Pomožni poročevalci 18

Poglavje 5
Sodno tajništvo 19

Člen 18 Imenovanje sodnega tajnika 19

Člen 19 Namestnik sodnega tajnika 19

Člen 20 Pristojnosti sodnega tajnika 19

Člen 21 Vodenje vpisnika 20

Člen 22 Vpogled v vpisnik, sodbe in sklepe 20

Poglavje 6
Poslovanje Sodišča 21

Člen 23 Kraj sej Sodišča 21

Člen 24 Koledar poslovanja Sodišča 21

Člen 25 Upravna seja 21

Člen 26 Sestava zapisnika 21

Poglavje 7
Sestave 22

Oddelek 1. Določitev sestav 22

Člen 27 Določitev sestave velikega senata 22

Člen 28 Določitev sestave senatov petih in treh sodnikov 23

Člen 29 Določitev sestave senatov pri povezanosti zadev ali odstopu zadeve 23

Člen 30 Zadržanost predsednika senata 23

Člen 31 Zadržanost člana sestave 24

Oddelek 2. Posvetovanja 24

Člen 32 Način posvetovanja 24

Člen 33 Število sodnikov, ki sodelujejo pri posvetovanju 24

Člen 34 Sklepčnost velikega senata 25

Člen 35 Sklepčnost senatov petih in treh sodnikov 25

Poglavje 8 Jezikovna ureditev 26

Člen 36 Jeziki postopka 26

Člen 37 Določitev jezika postopka 26

Člen 38 Uporaba jezika postopka 27

Člen 39 Odgovornost sodnega tajnika na jezikovnem področju 27

Člen 40 Jezikovna ureditev publikacij Sodišča 28

Člen 41 Verodostojna besedila 28

Člen 42 Prevajalska služba Sodišča 28

Naslov II
Skupne postopkovne določbe 29

Poglavje 1
Pravice in obveznosti agentov, svetovalcev in odvetnikov 29

Člen 43 Privilegiji, imuniteta in ugodnosti 29

Člen 44 Status zastopnikov strank 29

Člen 45 Odvzem imunitete 29

Člen 46 Izključitev iz postopka 30

Člen 47 Univerzitetni profesorji in stranke v sporu o glavni stvari 30

Poglavje 2
Vročanje 31

Člen 48 Načini vročanja 31

Poglavje 3
Roki 32

Člen 49 Računanje rokov 32

Člen 50 Tožba zoper akt institucije 32

Člen 51 Podaljšanje zaradi oddaljenosti 32

Člen 52 Določanje in podaljševanje rokov 32

Poglavje 4
Različni načini obravnavanja zadev 33

Člen 53 Načini obravnavanja zadev 33

Člen 54 Združitev 33

Člen 55 Prekinitev postopka 34

Člen 56 Preložitev obravnavanja zadeve 34

Poglavje 5
Pisni del postopka 35

Člen 57 Vlaganje procesnih aktov 35

Člen 58 Dolžina procesnih aktov 35

Poglavje 6
Predhodno poročilo in dodelitev zadev sestavam 36

Člen 59 Predhodno poročilo 36

Člen 60 Dodelitev zadev sestavam 36

Poglavje 7
Ukrepi procesnega vodstva in pripravljalni ukrepi 37

Oddelek 1. Ukrepi procesnega vodstva 37

Člen 61 Ukrepi procesnega vodstva, ki jih odredi Sodišče 37

Člen 62 Ukrepi procesnega vodstva, ki jih odredita sodnik poročevalec ali generalni pravobranilec 37

Oddelek 2. Pripravljalni ukrepi 38

Člen 63 Odločitev o pripravljalnih ukrepih 38

Člen 64 Določitev pripravljalnih ukrepov 38

Člen 65 Sodelovanje pri izvedbi pripravljalnih ukrepov 38

Člen 66 Dokazovanje z zaslišanjem prič 38

Člen 67 Zaslišanje prič 39

Člen 68 Prisega prič 39

Člen 69 Denarne kazni 39

Člen 70 Dokazovanje z izvedenci 39

Člen 71 Prisega izvedenca 40

Člen 72 Ugovarjanje izvedbi dokaza z neko pričo ali izvedencem 40

Člen 73 Stroški prič in izvedencev 40

Člen 74 Zapisnik o naroku za izvedbo pripravljalnega ukrepa 40

Člen 75 Začetek ustnega dela postopka po izvedbi pripravljalnih ukrepov 41

Poglavje 8
Ustni del postopka 41

Člen 76 Obravnava 41

Člen 77 Skupna obravnava 41

Člen 78 Sodelovanje na obravnavi prek videokonference 42

Člen 79 Izključitev javnosti ... 42
Člen 80 Potek obravnave ... 42
Člen 80a Prenos obravnav ... 43
Člen 81 Konec obravnave ... 43
Člen 82 Predstavitev sklepnih predlogov generalnega pravobranilca ... 43
Člen 83 Odprtje ali ponovno odprtje ustnega dela postopka ... 44
Člen 84 Zapisnik o glavni obravnavi ... 44
Člen 85 Snemanje obravnave ... 44

Poglavje 9
Sodbe in sklepi ... 45

Člen 86 Dan razglasitve sodbe ... 45
Člen 87 Vsebina sodbe ... 45
Člen 88 Razglasitev in vročitev sodbe ... 45
Člen 89 Vsebina sklepa ... 46
Člen 90 Podpis in vročitev sklepa ... 46
Člen 91 Pravnomočnost sodb in sklepov ... 46
Člen 92 Objava v Uradnem listu Evropske unije ... 46

Naslov III
Predlogi za sprejetje predhodne odločbe ... 47

Poglavje 1
Splošne določbe ... 47

Člen 93 Področje uporabe ... 47
Člen 93a Predhodna analiza predlogov za sprejetje predhodne odločbe ... 47
Člen 94 Vsebina predloga za sprejetje predhodne odločbe ... 48
Člen 95 Anonimizacija in izpustitev osebnih podatkov ... 48
Člen 96 Udeležba v postopku predhodnega odločanja ... 49
Člen 97 Stranke v sporu o glavni stvari ... 50
Člen 98 Prevod in vročitev predloga za sprejetje predhodne odločbe ... 50
Člen 99 Odgovor z obrazloženim sklepom ... 51
Člen 100 Postopek pred Sodiščem ... 51
Člen 101 Zahteva za podrobnejše podatke ... 51
Člen 102 Stroški postopka predhodnega odločanja ... 51
Člen 103 Poprava sodb in sklepov ... 51
Člen 104 Razlaga predhodnih odločb ... 52

Poglavje 2
Hitri postopek predhodnega odločanja 52

Člen 105 Hitri postopek 52

Člen 106 Posredovanje procesnih aktov 53

Poglavje 3
Nujni postopek predhodnega odločanja 53

Člen 107 Področje uporabe nujnega postopka predhodnega odločanja 53

Člen 108 Odločitev o nujnosti 54

Člen 109 Pisni del nujnega postopka 54

Člen 110 Vročanje in obveščanje po koncu pisnega dela postopka 55

Člen 111 Neizvedba pisnega dela postopka 55

Člen 112 Odločitev po vsebini 55

Člen 113 Sestava 55

Člen 114 Posredovanje procesnih aktov 55

Poglavje 4
Postopek po odstopu 56

Člen 114a Predlogi za sprejetje predhodne odločbe, ki jih Splošno sodišče odstopi na podlagi člena 54, drugi odstavek, Statuta 56

Člen 114b Predlogi za sprejetje predhodne odločbe, ki jih Splošno sodišče odstopi na podlagi člena 256(3), drugi pododstavek, PDEU 56

Poglavje 5
Brezplačna pravna pomoč 57

Člen 115 Prošnja za brezplačno pravno pomoč 57

Člen 116 Odločitev o brezplačni pravni pomoči 57

Člen 117 Zneski, ki se izplačajo iz naslova brezplačne pravne pomoči 57

Člen 118 Odvzem brezplačne pravne pomoči 57

Naslov IV
Direktne tožbe 58

Poglavje 1 Zastopanje strank 58

Člen 119 Obvezno zastopanje 58

Poglavje 2 Pisni del postopka 58

Člen 120 Vsebina tožbe 58

Člen 121 Podatki za vročanje 59

Člen 122 Priloge k tožbi 59

Člen 123 Vročitev tožbe 59
Člen 124 Vsebina odgovora na tožbo 60
Člen 125 Posredovanje dokumentov 60
Člen 126 Replika in duplika 60

Poglavje 3
Razlogi in dokazi 61

Člen 127 Novi razlogi 61
Člen 128 Dokazi in dokazni predlogi 61

Poglavje 4
Intervencija 61

Člen 129 Predmet in učinki intervencije 61
Člen 130 Predlog za intervencijo 62
Člen 131 Odločitev o predlogu za intervencijo 62
Člen 132 Vložitev vlog 63

Poglavje 5
Hitri postopek 63

Člen 133 Odločitev o hitrem postopku 63
Člen 134 Pisni del postopka 63
Člen 135 Ustni del postopka 64
Člen 136 Odločitev po vsebini 64

Poglavje 6
Stroški 64

Člen 137 Odločba o stroških 64
Člen 138 Splošna pravila o naložitvi plačila stroškov 64
Člen 139 Stroški, povzročeni brez razloga ali iz nagajivosti 64
Člen 140 Stroški intervenientov 65
Člen 141 Stroški ob umiku tožbe ali predloga 65
Člen 142 Stroški ob ustavitvi postopka 65
Člen 143 Stroški postopka 65
Člen 144 Stroški, ki se lahko povrnejo 65
Člen 145 Spor glede stroškov, ki se lahko povrnejo 66
Člen 146 Način plačila 66

Poglavje 7
Sporazumna rešitev spora, umik tožbe, ustavitev postopka in procesna vprašanja 66

Člen 147 Sporazumna rešitev spora 66
Člen 148 Umik tožbe 66
Člen 149 Ustavitev postopka 67
Člen 150 Absolutne procesne predpostavke 67
Člen 151 Ugovori in procesna vprašanja 67

Poglavje 8
Zamudna sodba 68

Člen 152 Zamudna sodba 68

Poglavje 9
Predlogi, zahteva in pravni sredstvi v zvezi s sodbami in sklepi 68

Člen 153 Pristojna sestava 68
Člen 154 Poprava 69
Člen 155 Neodločitev 69
Člen 156 Ugovor 69
Člen 157 Ugovor tretjega 70
Člen 158 Razlaga 70
Člen 159 Obnova postopka 71
Člen 159a Očitno nedopustni ali očitno neutemeljeni predlogi, zahteve in pravna sredstva 71

Poglavje 10
Odlog izvršitve in druge začasne odredbe 72

Člen 160 Predlog za odlog izvršitve ali izdajo drugih začasnih odredb 72
Člen 161 Odločitev o predlogu 72
Člen 162 Sklep o odlogu izvršitve ali drugih začasnih odredbah 72
Člen 163 Spremenjene okoliščine 73
Člen 164 Nov predlog 73
Člen 165 Predlog, vložen na podlagi členov 280 PDEU in 299 PDEU ter člena 164 PESAE 73
Člen 166 Predlog, vložen na podlagi člena 81 PESAE 73

Naslov V
Pritožbe zoper odločbe Splošnega sodišča 74

Poglavje 1
Oblika in vsebina pritožbe ter predlogi iz pritožbe 74

Člen 167 Vložitev pritožbe 74
Člen 168 Vsebina pritožbe 74
Člen 169 Predlogi, razlogi in trditve iz pritožbe 75
Člen 170 Predlogi v primeru ugoditve pritožbi 75

Poglavje 1a
Predhodna dopustitev pritožb iz člena 58a Statuta 75

Člen 170a Predlog za dopustitev pritožbe 75
Člen 170b Odločitev o predlogu za dopustitev pritožbe 76

Poglavje 2
Odgovor na pritožbo, replika in duplika 76

Člen 171 Vročitev pritožbe 76
Člen 172 Stranke, ki lahko vložijo odgovor na pritožbo 76
Člen 173 Vsebina odgovora na pritožbo 77
Člen 174 Predlogi iz odgovora na pritožbo 77
Člen 175 Replika in duplika 77

Poglavje 3
Oblika in vsebina nasprotne pritožbe ter predlogi iz nasprotne pritožbe 77

Člen 176 Nasprotna pritožba 77
Člen 177 Vsebina nasprotne pritožbe 78
Člen 178 Predlogi, razlogi in trditve iz nasprotne pritožbe 78

Poglavje 4
Vloge, ki sledijo nasprotni pritožbi 78

Člen 179 Odgovor na nasprotno pritožbo 78
Člen 180 Replika in duplika po nasprotni pritožbi 79

Poglavje 5
Pritožbe, o katerih se odloči s sklepom 79

Člen 181 Očitno nedopustna ali očitno neutemeljena pritožba 79
Člen 182 Očitno utemeljena pritožba 79

Poglavje 6
Posledice izbrisa glavne pritožbe za nasprotno pritožbo 80

Člen 183 Posledice umika ali očitne nedopustnosti glavne pritožbe za nasprotno pritožbo 80

Poglavje 7
Stroški in brezplačna pravna pomoč v pritožbenem postopku 80

Člen 184 Ureditev stroškov v pritožbenem postopku 80

Člen 185 Brezplačna pravna pomoč 81

Člen 186 Predhodna prošnja za brezplačno pravno pomoč 81

Člen 187 Odločitev o brezplačni pravni pomoči 81

Člen 188 Zneski, ki se izplačajo iz naslova brezplačne pravne pomoči 82

Člen 189 Odvzem brezplačne pravne pomoči 82

Poglavje 8
Druge določbe, ki se uporabljajo za pritožbeni postopek 82

Člen 190 Druge določbe, ki se uporabljajo za pritožbeni postopek 82

Člen 190a Obravnavanje podatkov ali dokazil, predloženih pred Splošnim sodiščem na podlagi člena 105 njegovega poslovnika 83

Naslov VI
Preverjanje odločb Splošnega sodišča 84

Člen 191 Preveritveni senat 84

Člen 192 Obvestitev o odločbah, ki bi se lahko preverile, in njihovo poslanje 84

Člen 193 Preverjanje odločb o pritožbah 84

Člen 193a Neobstoj predloga za preveritev 85

Člen 194 Preverjanje predhodnih odločb 85

Člen 195 Sodba, s katero se po odločitvi o preveritvi odloči po vsebini 86

Naslov VII
Predlogi za izdajo mnenja 87

Člen 196 Pisni del postopka 87

Člen 197 Določitev sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca 87

Člen 198 Obravnava 87

Člen 199 Rok za izdajo mnenja 87

Člen 200 Razglasitev in vročitev mnenja 87

Naslov VIII
Posebni postopki 88

Člen 201 Tožbe zoper odločbe Arbitražnega odbora 88

Člen 202 Postopek iz člena 103 PESAE 88

Člen 203 Postopka iz člena 104 PESAE in 105 PESAE 89

Člen 204 Postopek iz člena 111(3) Sporazuma o EGP 89

Člen 205 Reševanje sporov iz člena 35 PEU v različici, ki je veljala pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe 89

Člen 206 Predlogi na podlagi člena 269 PDEU 90

Končne določbe 91

Člen 207 Dodatek k Poslovniku 91

Člen 208 Določbe za izvajanje 91

Člen 209 Razveljavitev 91

Člen 210 Objava in začetek veljavnosti tega poslovnika 91

Uvodne določbe

Člen 1 Opredelitve

1. V tem poslovniku:

   a) so določbe Pogodbe o Evropski uniji navedene s številko zadevnega člena navedene pogodbe in kratico „PEU“;
   b) so določbe Pogodbe o delovanju Evropske unije navedene s številko zadevnega člena navedene pogodbe in kratico „PDEU“;
   c) so določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo navedene s številko zadevnega člena navedene pogodbe in kratico „PESAE“;
   d) je Protokol o statutu Sodišča Evropske unije „Statut“;
   e) je Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru[2] „Sporazum o EGP“,
   f) je Uredba Sveta št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti[3] „Uredba Sveta št. 1“.

2. Za namene tega poslovnika:

   a) so „institucije“ institucije Unije iz člena 13(1) PEU in organi, uradi ali agencije, ki so bili ustanovljeni s Pogodbami ali z akti, sprejetimi za njihovo izvajanje, in ki so lahko stranke pred Sodiščem;
   b) je „Nadzorni organ EFTA“ nadzorni organ na podlagi Sporazuma o EGP;
   c) so „zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta“ vse stranke, države, institucije, organi, uradi in agencije, ki smejo na podlagi tega člena v postopku predhodnega odločanja predložiti vloge ali stališča.

Člen 2 Predmet tega poslovnika

Z določbami tega poslovnika se izvajajo in po potrebi dopolnjujejo upoštevne določbe PEU, PDEU in PESAE ter Statut.

2 UL L 1, 3.1.1994, str. 27.
3 UL, 17 6.10.1958, str. 385.

Naslov I
Organizacija Sodišča

Poglavje 1
Sodniki in generalni pravobranilci

Člen 3 Začetek mandata sodnikov in generalnih pravobranilcev

Mandat sodnika ali generalnega pravobranilca začne teči z dnem, določenim za to v aktu o imenovanju. Če ta akt ne določa dneva začetka mandata, začne ta teči z dnem objave tega akta v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4 Prisega

Pred nastopom funkcije sodniki in generalni pravobranilci na prvi javni seji Sodišča, ki se je udeležijo po svojem imenovanju, podajo prisego, določeno v členu 2 Statuta:

„Prisegam, da bom svoje naloge opravljal(a) nepristransko in vestno; prisegam, da bom varoval(a) tajnost posvetovanj."

Člen 5 Slovesna obveza

Sodniki in generalni pravobranilci takoj po prisegi podpišejo izjavo, s katero se slovesno obvežejo, kakor je določeno v členu 4, tretji odstavek, Statuta.

Člen 6 Razrešitev sodnika ali generalnega pravobranilca

1. Kadar Sodišče na podlagi člena 6 Statuta odloča o tem, ali sodnik ali generalni pravobranilec ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja, predsednik zadevnega sodnika ali generalnega pravobranilca pozove, naj poda svoje stališče.

2. Sodni tajnik pri odločanju Sodišča ni navzoč.

Člen 7 Položaj po senioriteti

1. Senioriteta sodnikov in generalnih pravobranilcev se brez razlikovanja določi po dnevu, ko so nastopili funkcijo.

2. Če jih je funkcijo nastopilo več hkrati, se senioriteta določi po starosti.

3. Sodniki in generalni pravobranilci, ki so po izteku mandata ponovno imenovani, zadržijo dotedanji položaj.

Poglavje 2
Predsedovanje Sodišču, oblikovanje senatov in izvolitev prvega generalnega pravobranilca

Člen 8 Izvolitev predsednika in podpredsednika Sodišča

1. Sodniki takoj po delni zamenjavi, ki je določena v členu 253, drugi odstavek, PDEU, izmed sebe za tri leta izvolijo predsednika Sodišča.

2. Če se mesto predsednika izprazni pred predvidenim iztekom mandata, se za preostanek mandata izvoli nov predsednik.

3. Volitve na podlagi tega člena so tajne. Izvoljen je sodnik, ki dobi več kot polovico glasov sodnikov Sodišča. Če te večine ne dobi noben sodnik, se izvede toliko krogov glasovanja, da je ta večina dosežena.

4. Sodniki nato na način, določen v prejšnjem odstavku, izmed sebe za tri leta izvolijo podpredsednika Sodišča. Če se njegovo mesto izprazni pred predvidenim iztekom mandata, se uporablja odstavek 2.

5. Imeni predsednika in podpredsednika, izvoljenih v skladu s tem členom, se objavita v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 9 Pristojnosti predsednika Sodišča

1. Predsednik zastopa Sodišče.
2. Predsednik vodi delo Sodišča. Predseduje upravnim sejam članov Sodišča ter obravnavam in posvetovanjem občne seje in velikega senata.
3. Predsednik skrbi za dobro delovanje služb institucije.

Člen 10 Pristojnosti podpredsednika Sodišča

1. Podpredsednik pomaga predsedniku Sodišča pri opravljanju njegovih nalog in ga nadomešča, če je zadržan.
2. Na njegovo zahtevo ga nadomešča pri opravljanju nalog iz člena 9(1) in (3) tega poslovnika.
3. Sodišče z odločbo določi pogoje, pod katerimi podpredsednik nadomešča predsednika Sodišča pri opravljanju njegove sodne funkcije. Ta odločba se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 11 Oblikovanje senatov

1. Sodišče v skladu s členom 16 Statuta oblikuje senate petih in treh sodnikov in odloči o razporeditvi sodnikov v navedene senate.
2. Sodišče za eno leto določi senate petih sodnikov, ki obravnavajo zadeve iz člena 107 ter iz členov 193 in 194.
3. Za zadeve, ki so dodeljene sestavi v skladu s členom 60, izraz „Sodišče“ v tem poslovniku označuje to sestavo.
4. V zadevah, dodeljenih senatu petih ali treh sodnikov, izvršuje pooblastila predsednika Sodišča predsednik senata.
5. Razporeditev sodnikov v posamezne senate in določitev senatov, ki obravnavajo zadeve iz člena 107 ter iz členov 193 in 194, se objavita v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 12 Izvolitev predsednikov senatov

1. Sodniki takoj po izvolitvi predsednika in podpredsednika Sodišča za tri leta izvolijo predsednike senatov petih sodnikov.

2. Sodniki nato za eno leto izvolijo predsednike senatov treh sodnikov.

3. Uporablja se člen 8(2) in (3).

4. Imena predsednikov senatov, izvoljenih v skladu s tem členom, se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 13 Zadržanost predsednika in podpredsednika Sodišča

Če sta predsednik in podpredsednik Sodišča zadržana, opravlja naloge predsednika eden od predsednikov senatov petih sodnikov, če to ni mogoče, pa eden od predsednikov senatov treh sodnikov, ali če to ni mogoče, eden od preostalih sodnikov glede na vrstni red iz člena 7.

Člen 14 Izvolitev prvega generalnega pravobranilca

1. Generalni pravobranilci takoj po delni zamenjavi, ki je določena v členu 253, drugi odstavek, PDEU, izmed sebe za tri leta izvolijo prvega generalnega pravobranilca.

2. Če se mesto prvega generalnega pravobranilca izprazni pred predvidenim iztekom mandata, je za preostanek mandata izvoljen nov prvi generalni pravobranilec.

3. Volitve na podlagi tega člena so tajne. Izvoljen je generalni pravobranilec, ki dobi več kot polovico glasov generalnih pravobranilcev Sodišča. Če te večine ne dobi noben generalni pravobranilec, se izvede toliko krogov glasovanja, da je ta večina dosežena.

4. Ime prvega generalnega pravobranilca, izvoljenega v skladu s tem členom, se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Poglavje 3
Dodelitev zadev sodnikom poročevalcem in generalnim pravobranilcem

Člen 15 Določitev sodnika poročevalca

1. Predsednik Sodišča čim prej po vložitvi začetnega procesnega akta določi sodnika poročevalca, zadolženega za zadevo.

2. Za zadeve iz člena 107 ter iz členov 193 in 194 je sodnik poročevalec izbran izmed sodnikov senata, določenega v skladu s členom 11(2), na predlog predsednika tega senata. Če v skladu s členom 109 senat odloči, da predloga za sprejetje predhodne odločbe ne bo obravnaval po nujnem postopku, lahko predsednik Sodišča zadevo predodeli sodniku poročevalcu iz drugega senata.

3. Če je sodnik poročevalec zadržan, predsednik Sodišča sprejme potrebne ukrepe.

Člen 16 Določitev generalnega pravobranilca

1. Prvi generalni pravobranilec dodeli zadeve generalnim pravobranilcem.

2. Če je generalni pravobranilec zadržan, prvi generalni pravobranilec sprejme potrebne ukrepe.

Poglavje 4
Pomožni poročevalci

Člen 17 Pomožni poročevalci

1. Če Sodišče presodi, da je zaradi preučitve zadev in izvedbe pripravljalnih ukrepov to potrebno, na podlagi člena 13 Statuta predlaga, da se imenujejo pomožni poročevalci.

2. Pomožni poročevalci predvsem:

   a) pomagajo predsedniku Sodišča v postopku za izdajo začasne odredbe,
   b) pomagajo sodnikom poročevalcem pri njihovem delu.

3. Pomožni poročevalci so pri opravljanju funkcije glede na primer odgovorni predsedniku Sodišča, predsedniku senata ali sodniku poročevalcu.

4. Pred nastopom funkcije pomožni poročevalci podajo pred Sodiščem prisego iz člena 4 tega poslovnika.

Poglavje 5
Sodno tajništvo

Člen 18 Imenovanje sodnega tajnika

1. Sodišče imenuje sodnega tajnika.
2. Ko je delovno mesto sodnega tajnika prosto, se v Uradnem listu Evropske unije objavi zaposlitveni oglas. Zainteresirane osebe lahko v roku, ki ne sme biti krajši od treh tednov, vložijo prijavo, ki vsebuje vse podatke o njihovem državljanstvu, univerzitetni izobrazbi, poznavanju jezikov, sedanji in prejšnjih zaposlitvah ter morebitnih izkušnjah na pravosodnem in mednarodnem področju.
3. Glasovanje, pri katerem sodelujejo sodniki in generalni pravobranilci, se opravi po postopku iz člena 8(3) tega poslovnika.
4. Sodni tajnik se imenuje za šest let. Lahko je ponovno imenovan. Sodišče lahko trenutnega sodnega tajnika ponovno imenuje, ne da bi izvedlo postopek iz odstavka 2 tega člena.
5. Sodni tajnik poda prisego iz člena 4 in podpiše izjavo iz člena 5.
6. Sodni tajnik je lahko razrešen le, če ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja; Sodišče odloči po tem, ko sodnemu tajniku omogoči, da poda svoje stališče.
7. Če se mesto sodnega tajnika izprazni pred predvidenim iztekom njegovega mandata, Sodišče imenuje novega sodnega tajnika za šest let.
8. Ime sodnega tajnika, izvoljenega v skladu s tem členom, se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 19 Namestnik sodnega tajnika

Sodišče lahko po postopku za imenovanje sodnega tajnika imenuje namestnika sodnega tajnika, ki sodnemu tajniku pomaga in ga nadomešča v primeru njegove zadržanosti.

Člen 20 Pristojnosti sodnega tajnika

1. Sodni tajnik pod vodstvom predsednika Sodišča skrbi za sprejemanje, posredovanje in hrambo vseh dokumentov ter za vročanja na podlagi tega poslovnika.
2. Sodni tajnik pomaga članom Sodišča pri opravljanju njihovih nalog.
3. Sodni tajnik hrani pečate in je odgovoren za vodenje arhiva. Skrbi za objave in publikacije Sodišča ter zlasti za zbirko odločb sodne prakse.
4. Sodni tajnik pod vodstvom predsednika Sodišča vodi delovanje služb institucije. Odgovoren je za kadrovske in upravne zadeve ter za pripravo in izvajanje proračuna.

Člen 21 Vodenje vpisnika

1. V sodnem tajništvu se vodi vpisnik, za katerega je odgovoren sodni tajnik in v katerega se po vrstnem redu vložitve vpisujejo vsi procesni akti ter priložena dokazila in dokumenti.

2. Sodni tajnik na izvirniku napravi zaznamek o vpisu v vpisnik, na zahtevo strank pa tudi na prepisih, ki jih stranke v ta namen predložijo.

3. Vpisi v vpisnik in zaznamki iz prejšnjega odstavka so javne listine.

4. V *Uradnem listu Evropske unije* se objavi obvestilo, v katerem se navedejo dan vpisa začetne vloge v vpisnik, imena strank ali glede na primer začetnice, ki ta imena nadomeščajo, predlogi iz vloge ter navajani razlogi in bistvene trditve.

5. V primerih iz naslova III tega poslovnika se v obvestilu, objavljenem v *Uradnem listu Evropske unije*, navedejo dan vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe, predložitveno sodišče, imena strank v sporu o glavni stvari ali glede na primer začetnice, ki ta imena nadomeščajo, in Sodišču postavljena vprašanja.

Člen 22 Vpogled v vpisnik, sodbe in sklepe

1. Vsakdo lahko vpogleda v vpisnik v sodnem tajništvu in po tarifi sodnega tajništva, ki jo na predlog sodnega tajnika določi Sodišče, pridobi prepise ali izpiske.

2. Stranke v postopku lahko po tarifi sodnega tajništva pridobijo overjene prepise procesnih aktov.

3. Vsakdo lahko po tarifi sodnega tajništva pridobi tudi overjene prepise sodb in sklepov.

Poglavje 6
Poslovanje Sodišča

Člen 23 Kraj sej Sodišča

Sodišče lahko posamezne seje skliče zunaj kraja svojega sedeža.

Člen 24 Koledar poslovanja Sodišča

1. Sodno leto se začne 7. oktobra koledarskega leta in konča 6. oktobra naslednje leto.
2. Sodne počitnice določi Sodišče.
3. Predsednik lahko v nujnih primerih skliče sodnike in generalne pravobranilce med sodnimi počitnicami.
4. Sodišče upošteva praznike in dela proste dneve kraja svojega sedeža.
5. Sodišče lahko iz utemeljenih razlogov sodniku ali generalnemu pravobranilcu odobri dopust.
6. Datumi sodnih počitnic ter seznam praznikov in dela prostih dni se vsako leto objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 25 Upravna seja

Odločitve o upravnih vprašanjih ali o predlogih iz predhodnega poročila iz člena 59 tega poslovnika sprejema Sodišče na upravni seji, na kateri sodelujejo in imajo pravico glasovati vsi sodniki in generalni pravobranilci. Sodni tajnik je navzoč, razen če Sodišče odloči drugače.

Člen 26 Sestava zapisnika

Če Sodišče zaseda ob nenavzočnosti sodnega tajnika, po potrebi naloži sodniku z najnižjim položajem po senioriteti v smislu člena 7 tega poslovnika, da sestavi zapisnik, ki ga podpišeta predsednik in ta sodnik.

Poglavje 7
Sestave

Oddelek 1. Določitev sestav

Člen 27 Določitev sestave velikega senata

1. Veliki senat v vsaki zadevi sestavljajo predsednik in podpredsednik Sodišča, trije predsedniki senatov petih sodnikov, sodnik poročevalec in toliko sodnikov, da je vseh skupaj petnajst. Ti zadnji in trije predsedniki senatov petih sodnikov so razporejeni glede na vrstni red na seznamu iz odstavka 3 oziroma seznamu iz odstavka 4 tega člena. Izhodišče na obeh od teh seznamov za vsako zadevo, ki se dodeli velikemu senatu, je ime sodnika, ki je tik za zadnjim sodnikom, ki je bil glede na zadevni seznam določen za zadevo, ki je bila zadnja dodeljena tej sestavi.

2. Po izvolitvi predsednika in podpredsednika Sodišča ter nato predsednikov senatov petih sodnikov se zaradi določitve sestave velikega senata oblikujeta seznam predsednikov senatov petih sodnikov in seznam preostalih sodnikov.

3. Seznam predsednikov senatov petih sodnikov se oblikuje glede na vrstni red iz člena 7 tega poslovnika.

4. Seznam preostalih sodnikov se oblikuje tako, da izmenično sledi vrstnemu redu iz člena 7 tega poslovnika in obrnjenemu vrstnemu redu: na prvem mestu na tem seznamu je sodnik, ki je po vrstnem redu iz navedenega člena prvi, na drugem mestu pa sodnik, ki je po tem vrstnem redu zadnji, na tretjem mestu je sodnik, ki je po tem vrstnem redu drugi, na četrtem pa sodnik, ki je po tem vrstnem redu predzadnji, in tako dalje.

5. Seznama iz odstavkov 3 in 4 se objavita v *Uradnem listu Evropske unije*.

6. V zadevah, ki so od začetka koledarskega leta, v katerem se opravi delna zamenjava sodnikov, do te zamenjave dodeljene velikemu senatu, se lahko za dopolnitev sestave, dokler obstaja negotovost glede doseganja sklepčnosti iz člena 17, tretji odstavek, Statuta, določita dva nadomestna sodnika. Nadomestna sta tista sodnika, ki sta na seznamu iz odstavka 4 tik za zadnjim sodnikom, določenim za sestavo velikega senata v zadevi.

7. Nadomestna sodnika glede na vrstni red na seznamu iz odstavka 4 nadomestita sodnike, ki ne morejo sodelovati pri odločanju o zadevi.

Člen 28 Določitev sestave senatov petih in treh sodnikov

1. Senate petih in treh sodnikov v vsaki zadevi sestavljajo predsednik senata, sodnik poročevalec in toliko sodnikov, da je vseh skupaj pet oziroma tri. Ti zadnji so razporejeni glede na vrstni red na seznamih iz odstavkov 2 in 3. Izhodišče na teh seznamih je za vsako zadevo, ki se dodeli senatu, ime sodnika, ki je tik za zadnjim sodnikom, ki je bil določen za zadevo, ki je bila zadnja dodeljena zadevnemu senatu.

2. Za sestavo senatov petih sodnikov se po izvolitvi predsednikov teh senatov oblikujejo seznami vseh sodnikov, ki so razporejeni v posamezne senate, razen predsednikov teh senatov. Seznami se oblikujejo enako kot seznam iz člena 27(4).

3. Za sestavo senatov treh sodnikov se po izvolitvi predsednikov teh senatov oblikujejo seznami vseh sodnikov, ki so razporejeni v posamezne senate, razen predsednikov teh senatov. Seznami se oblikujejo glede na vrstni red iz člena 7.

4. Seznami iz odstavkov 2 in 3 se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 29 Določitev sestave senatov pri povezanosti zadev ali odstopu zadeve

1. Če Sodišče presodi, da je v več zadevah treba odločati skupaj v isti sestavi, odloča v tisti sestavi, ki je določena za zadevo, v kateri je bilo predhodno poročilo obravnavano najprej.

2. Če senat, ki mu je bila zadeva dodeljena, na podlagi člena 60(3) tega poslovnika Sodišču predlaga predodelitev zadeve številčnejši sestavi, so v tej sestavi člani senata, ki je zadevo odstopil.

Člen 30 Zadržanost predsednika senata

1. Če je predsednik senata petih sodnikov zadržan, naloge predsednika senata opravlja predsednik senata treh sodnikov, ki se po potrebi določi glede na vrstni red iz člena 7 tega poslovnika, ali če sestavi ne pripada noben predsednik senata treh sodnikov, eden od preostalih sodnikov glede na vrstni red iz člena 7.

2. Če je predsednik senata treh sodnikov zadržan, naloge predsednika senata opravlja eden od sodnikov iz sestave glede na vrstni red iz člena 7.

Člen 31 Zadržanost člana sestave

1. Če je član velikega senata zadržan, ga nadomesti sodnik, ki je naslednji na vrsti po seznamu iz člena 27(4).

2. Če je zadržan član senata petih sodnikov, ga nadomesti sodnik, ki pripada istemu senatu in je naslednji na vrsti po seznamu iz člena 28(2). Če zadržanega sodnika ni mogoče nadomestiti s sodnikom, ki pripada istemu senatu, predsednik tega senata o tem obvesti predsednika Sodišča, ta pa lahko za dopolnitev senata določi drugega sodnika.

3. Če je zadržan član senata treh sodnikov, ga nadomesti sodnik, ki pripada istemu senatu in je naslednji na vrsti po seznamu iz člena 28(3). Če zadržanega sodnika ni mogoče nadomestiti s sodnikom, ki pripada istemu senatu, predsednik tega senata o tem obvesti predsednika Sodišča, ta pa lahko za dopolnitev senata določi drugega sodnika.

Oddelek 2. Posvetovanja

Člen 32 Način posvetovanja

1. Posvetovanja Sodišča so in ostanejo tajna.

2. Če je bila opravljena obravnava, lahko pri posvetovanju sodelujejo samo tisti sodniki, ki so sodelovali na obravnavi, in po potrebi pomožni poročevalec, zadolžen za preučitev zadeve.

3. Vsak sodnik, ki sodeluje pri posvetovanju, poda obrazloženo mnenje.

4. Odločitev Sodišča je določena z večinskim mnenjem sodnikov po končni razpravi.

Člen 33 Število sodnikov, ki sodelujejo pri posvetovanju

Kadar je zaradi zadržanosti enega ali več sodnikov njihovo število sodo, sodnik z najnižjim položajem po senioriteti v smislu člena 7 tega poslovnika ne sodeluje pri posvetovanju, razen če je v zadevi sodnik poročevalec. V tem primeru pri posvetovanju ne sodeluje sodnik, ki je po senioriteti tik pred njim.

Člen 34 Sklepčnost velikega senata

1. Če za zadevo, ki se dodeli velikemu senatu, ni mogoče doseči sklepčnosti iz člena 17, tretji odstavek, Statuta, predsednik Sodišča glede na vrstni red na seznamu iz člena 27(4) tega poslovnika določi enega ali več drugih sodnikov.

2. Če je bila pred to določitvijo opravljena obravnava, stranke ponovno predstavijo stališča, generalni pravobranilec pa sklepne predloge.

Člen 35 Sklepčnost senatov petih in treh sodnikov

1. Če za zadevo, ki se dodeli senatu petih ali treh sodnikov, ni mogoče doseči sklepčnosti iz člena 17, drugi odstavek, Statuta, predsednik Sodišča glede na vrstni red na seznamu iz člena 28(2) oziroma (3) tega poslovnika določi enega ali več drugih sodnikov. Če zadržanega sodnika ni mogoče nadomestiti s sodnikom, ki pripada istemu senatu, predsednik tega senata o tem nemudoma obvesti predsednika Sodišča, ta pa za dopolnitev senata določi drugega sodnika.

2. Člen 34(2) se smiselno uporablja za senate petih in treh sodnikov.

Poglavje 8
Jezikovna ureditev

Člen 36 Jeziki postopka

Jeziki postopka so angleščina, bolgarščina, češčina, danščina, estonščina, finščina, francoščina, grščina, hrvaščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litovščina, madžarščina, malteščina, nemščina, nizozemščina, poljščina, portugalščina, romunščina, slovaščina, slovenščina, španščina in švedščina.

Člen 37 Določitev jezika postopka

1. Pri direktnih tožbah jezik postopka izbere tožeča stranka ob upoštevanju teh določb:

   a) če je tožena stranka država članica, je jezik postopka uradni jezik te države; kadar ima ta država več kot en uradni jezik, lahko tožeča stranka izbira med njimi;
   b) na skupen predlog strank se lahko za celotni postopek ali njegov del dovoli uporaba katerega drugega jezika iz člena 36;
   c) na predlog stranke ter po opredelitvi nasprotne stranke in generalnega pravobranilca se lahko ne glede na določbe točk (a) in (b) za celotni postopek ali njegov del dovoli uporaba enega od jezikov iz člena 36; institucije Evropske unije takega predloga ne morejo vložiti.

2. Brez poseganja v določbe točk (b) in (c) prejšnjega odstavka ter člena 38(4) in (5) tega poslovnika,

   a) če je zoper odločbo Splošnega sodišča na podlagi členov 56 in 57 Statuta vložena pritožba, je jezik postopka jezik odločbe Splošnega sodišča, ki je predmet pritožbe;
   b) kadar Sodišče v skladu s členom 62, drugi odstavek, Statuta odloči, da bo preverilo odločbo Splošnega sodišča, je jezik postopka jezik odločbe Splošnega sodišča, ki se preverja;
   c) v primeru spora glede stroškov, ki se lahko povrnejo, pritožbe zoper zamudno sodbo, ugovora tretjega, zahteve za razlago, predloga za obnovo postopka in predloga za dopolnitev odločbe je jezik postopka jezik odločbe, na katero se ta spor oziroma pravna sredstva nanašajo.

3. V postopkih predhodnega odločanja je jezik postopka jezik predložitvenega sodišča. Na ustrezno utemeljen predlog stranke v sporu o glavni stvari ter po opredelitvi nasprotne stranke v sporu o glavni stvari in generalnega pravobranilca se za ustni del postopka lahko dovoli uporaba katerega drugega jezika iz člena 36. Kadar se dovoli, je uporaba tega drugega jezika dovoljena vsem zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta.

4. O zgoraj navedenih predlogih lahko odloči predsednik; predsednik lahko predlog odstopi Sodišču oziroma ga mora odstopiti, kadar namerava ugoditi predlogu, o katerem ni soglasja vseh strank.

Člen 38 Uporaba jezika postopka

1. Jezik postopka se uporablja zlasti za vloge in ustne navedbe strank ter za predložena ali priložena dokazila in dokumente, kot tudi v zapisnikih in odločbah Sodišča.

2. Vsem predloženim ali priloženim dokazilom in dokumentom, ki so sestavljeni v drugem jeziku, kot je jezik postopka, se priloži prevod v jezik postopka.

3. Če so dokazila in dokumenti obsežni, se lahko predloži prevod izvlečkov besedila. Sodišče lahko po uradni dolžnosti ali na predlog stranke kadar koli zahteva popolnejši prevod oziroma prevod celotnega besedila.

4. Z odstopanjem od zgornjih določb lahko države članice uporabljajo svoj uradni jezik, kadar se udeležijo postopka predhodnega odločanja, kadar intervenirajo v sporu ali postopku, ki poteka pred Sodiščem, ali kadar Sodišču predložijo predlog, zahtevo ali pravno sredstvo oziroma pri njem vložijo tožbo ali pritožbo. Ta določba se nanaša tako na pisne dokumente kot na ustne izjave. Sodni tajnik v vseh primerih zagotovi prevod v jezik postopka.

5. Državam podpisnicam Sporazuma o EGP, ki niso države članice, in Nadzornemu organu EFTA je, kadar se udeležijo postopka predhodnega odločanja, kadar intervenirajo v sporu ali postopku, ki poteka pred Sodiščem, ali kadar Sodišču predložijo predlog ali pritožbo, dovoljena uporaba enega od jezikov iz člena 36, ki ni jezik postopka. Ta določba se nanaša tako na pisne dokumente kot na ustne izjave. Sodni tajnik v vseh primerih zagotovi prevod v jezik postopka.

6. Tretjim državam, ki se udeležijo postopka predhodnega odločanja v skladu s členom 23, četrti odstavek, Statuta, je dovoljena uporaba enega od jezikov iz člena 36, ki ni jezik postopka. Ta določba se nanaša tako na pisne dokumente kot na ustne izjave. Sodni tajnik v obeh primerih zagotovi prevod v jezik postopka.

7. Če priča ali izvedenec izjavi, da se ne more ustrezno izraziti v enem od jezikov iz člena 36, mu lahko Sodišče dovoli, da izpove v drugem jeziku. Sodni tajnik zagotovi prevod v jezik postopka.

8. Predsednik in podpredsednik Sodišča ter predsedniki senatov pri vodenju obravnave, sodniki in generalni pravobranilci pri postavljanju vprašanj ter generalni pravobranilci pri predstavljanju sklepnih predlogov lahko uporabljajo enega od jezikov iz člena 36, ki ni jezik postopka. Sodni tajnik zagotovi prevod v jezik postopka.

Člen 39 Odgovornost sodnega tajnika na jezikovnem področju

1. Sodni tajnik poskrbi, da se procesni akti, vloženi med pisnim delom postopka, prevedejo v jezik postopka in po potrebi v drug jezik, naveden v členu 36.

2. Sodni tajnik prav tako poskrbi, da je zagotovljeno tolmačenje tega, kar je povedano na obravnavi, v jezik postopka in v druge jezike, navedene v členu 36, ki jih uporabljajo stranke, navzoče na obravnavi, ali za katere se šteje, da so nujni za njen dober potek.

Člen 40 Jezikovna ureditev publikacij Sodišča

Publikacije Sodišča se izdajajo v jezikih, ki so navedeni v členu 1 Uredbe Sveta št. 1.

Člen 41 Verodostojna besedila

Besedila, ki so sestavljena v jeziku postopka ali v drugem jeziku, odobrenem v skladu s členom 37 ali 38 tega poslovnika, so verodostojna.

Člen 42 Prevajalska služba Sodišča

Sodišče ustanovi prevajalsko službo, ki jo sestavljajo strokovnjaki z ustrezno pravno izobrazbo in poglobljenim znanjem več uradnih jezikov Unije.

Naslov II
Skupne postopkovne določbe

Poglavje 1
Pravice in obveznosti agentov, svetovalcev in odvetnikov

Člen 43 Privilegiji, imuniteta in ugodnosti

1. Agenti, svetovalci in odvetniki, ki nastopajo pred Sodiščem ali pred drugim sodnim organom, ki ga je Sodišče zaprosilo za pravno pomoč, uživajo imuniteto v zvezi z ustnimi in pisnimi izjavami, ki se nanašajo na zadevo ali stranke.

2. Agenti, svetovalci in odvetniki uživajo te dodatne privilegije in ugodnosti:

   a) listine in dokumenti v zvezi s postopkom ne morejo biti predmet preiskave in jih ni mogoče zaseči; v primeru spora lahko carina ali policija te listine in dokumente zapečati in jih nato takoj pošlje Sodišču v pregled, ki se opravi ob navzočnosti sodnega tajnika in zadevne osebe;
   b) agenti, svetovalci in odvetniki so v obsegu, ki je potreben za opravljanje njihovih nalog, upravičeni do neoviranega gibanja.

Člen 44 Status zastopnikov strank

1. Da bi bili upravičeni do privilegijev, imunitete in ugodnosti iz prejšnjega člena, upravičenci izkažejo svoj status tako:

   a) agenti z uradnim dokumentom pooblastitelja, katerega prepis se nemudoma pošlje sodnemu tajniku;
   b) odvetniki s potrdilom, da so upravičeni do zastopanja pred sodišči države članice ali druge države podpisnice Sporazuma o EGP, in kadar je stranka, ki jo zastopajo, pravna oseba zasebnega prava, še z njenim pooblastilom;
   c) svetovalci s pooblastilom stranke, ki ji pomagajo.

2. Po potrebi jim sodni tajnik Sodišča izda potrdilo o njihovem statusu. Njegova veljavnost se omeji na določeno obdobje, ki se lahko podaljša ali skrajša glede na trajanje postopka.

Člen 45 Odvzem imunitete

1. Privilegiji, imuniteta in ugodnosti iz člena 43 tega poslovnika se podelijo izključno v interesu postopka.

2. Sodišče lahko odvzame imuniteto, če meni, da to ni v nasprotju z interesom postopka.

Člen 46 Izključitev iz postopka

1. Če Sodišče presodi, da vedenje agenta, svetovalca ali odvetnika pred Sodiščem ni združljivo z dostojanstvom Sodišča ali z zahtevami učinkovitega izvajanja sodne oblasti ali da ta agent, svetovalec ali odvetnik pravice, ki jih ima na podlagi svoje funkcije, uporablja za druge namene kot za tiste, za katere so mu podeljene, Sodišče o tem obvesti zadevno osebo. Če Sodišče o tem obvesti pristojne organe, ki jim zadevna oseba odgovarja, se prepis obvestila, naslovljenega na te organe, pošlje zadevni osebi.

2. Iz istih razlogov lahko Sodišče po opredelitvi zadevne osebe in generalnega pravobranilca agenta, svetovalca ali odvetnika kadar koli z obrazloženim sklepom izključi iz postopka. Sklep postane izvršljiv takoj.

3. Če je agent, svetovalec ali odvetnik izključen iz postopka, se postopek prekine za čas, ki ga določi predsednik, da se zadevni stranki omogoči, da si izbere drugega agenta, svetovalca ali odvetnika.

4. Odločitve, sprejete v skladu s tem členom, se lahko prekličejo.

Člen 47 Univerzitetni profesorji in stranke v sporu o glavni stvari

1. Določbe tega poglavja se uporabljajo za univerzitetne profesorje, ki imajo pravico nastopanja na Sodišču v skladu s členom 19 Statuta.

2. V okviru postopkov predhodnega odločanja se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za stranke v sporu o glavni stvari, kadar lahko te v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili, ki se uporabljajo, opravljajo dejanja v sodnem postopku, ne da bi morale biti zastopane po odvetniku, in za osebe, ki jih lahko v skladu z istimi pravili zastopajo.

Poglavje 2
Vročanje

Člen 48 Načini vročanja

1. Vročitve, ki jih določata Statut in ta poslovnik, opravi sodni tajnik bodisi po elektronski poti, bodisi tako, da se prepis akta, ki ga je treba vročiti, pošlje s priporočeno pošto s povratnico, bodisi z izročitvijo tega prepisa proti potrdilu o prejemu.

2. Sodišče z odločbo določi pogoje, pod katerimi se lahko procesni akt vroči po elektronski poti. Ta odločba se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

3. Kadar naslovnik soglaša, da se vročanje opravi po elektronski poti pod pogoji, ki jih je določilo Sodišče, se vsi procesni akti, vključno s sodbami in sklepi Sodišča, vročijo po tej poti. V nasprotnem primeru se vročitve opravijo na naslovnikovem naslovu za vročanje ali, kadar ta ne navede naslova za vročanje, na njegovem naslovu, in sicer bodisi tako, da se prepis akta, ki ga je treba vročiti, pošlje s priporočeno pošto s povratnico, bodisi z izročitvijo tega prepisa proti potrdilu o prejemu. Sodni tajnik pripravi in overi prepise pisanj, ki jih je treba vročiti.

4. Če posredovanje procesnega akta po elektronski poti iz tehničnih razlogov ali zaradi vrste ali obsega akta ni izvedljivo, se vročitev akta opravi na naslovnikovem naslovu za vročanje ali, kadar ta ne navede naslova za vročanje, na njegovem naslovu po postopku iz odstavka 3. Naslovnik je o tem obveščen s katerim koli tehničnim ali elektronskim sredstvom sporočanja, ki je na voljo Sodišču in naslovniku. Šteje se, da je priporočena pošiljka vročena naslovniku deseti dan po oddaji na poštnem uradu v kraju sedeža Sodišča, razen če je iz povratnice razvidno, da je bila pošiljka prejeta drug dan, ali če naslovnik v treh tednih od zgoraj navedene obvestitve sodnega tajnika obvesti, da pisanja, ki naj bi se mu vročilo, ni prejel.

Poglavje 3
Roki

Člen 49 Računanje rokov

1. Procesni roki, ki jih določajo Pogodbe, Statut in ta poslovnik, se računajo tako:

   a) če se rok, določen po dnevih, tednih, mesecih ali letih, računa od takrat, ko nastopi neko dejstvo ali se opravi neko dejanje, se dan, ko je dejstvo nastopilo ali je bilo dejanje opravljeno, ne všteva v rok;
   b) rok, določen po tednih, mesecih ali letih, se izteče s pretekom tistega dne v zadnjem tednu, mesecu ali letu, ki se po imenu ali številki ujema z dnem, ko je nastopilo dejstvo ali je bilo opravljeno dejanje, od katerega je začel rok teči. Če dneva, ko naj bi se rok, določen po mesecih ali letih, iztekel, v zadnjem mesecu ni, se rok izteče s pretekom zadnjega dneva v tem mesecu;
   c) če je rok določen po mesecih in po dnevih, se najprej izračuna v celih mesecih, potem pa v dnevih;
   d) v rok se vštevajo sobote, nedelje ter prazniki in dela prosti dnevi iz člena 24(6) tega poslovnika;
   e) med sodnimi počitnicami roki tečejo.

2. Če je zadnji dan roka sobota, nedelja, praznik ali dela prosti dan, se rok izteče s pretekom prvega prihodnjega delavnika.

Člen 50 Tožba zoper akt institucije

Če začne rok za vložitev tožbe zoper akt institucije teči od objave akta, se rok v smislu člena 49(1)(a) računa od izteka 14. dne po objavi akta v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 51 Podaljšanje zaradi oddaljenosti

Procesni roki se zaradi oddaljenosti podaljšajo za enkratno obdobje desetih dni.

Člen 52 Določanje in podaljševanje rokov

1. Roki, ki jih na podlagi tega poslovnika določi Sodišče, se lahko podaljšajo.

2. Predsednik in predsedniki senatov lahko za določanje in podaljševanje rokov, za katerih določanje in podaljševanje so na podlagi tega poslovnika sami pristojni, pooblastijo sodnega tajnika.

Poglavje 4
Različni načini obravnavanja zadev

Člen 53 Načini obravnavanja zadev

1. Brez poseganja v posebne določbe Statuta in tega poslovnika postopek pred Sodiščem obsega pisni in ustni del.
2. Če Sodišče očitno ni pristojno za odločanje o zadevi ali če je predlog ali pravno sredstvo očitno nedopustno, lahko Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom, ne da bi nadaljevalo postopek.
3. Kadar so podane posebne okoliščine, lahko predsednik odloči, da se zadeva obravnava prednostno.
4. Pod pogoji, določenimi s tem poslovnikom, se lahko zadeva obravnava po hitrem postopku.
5. Pod pogoji, določenimi s tem poslovnikom, se lahko predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku.

Člen 54 Združitev

1. Več istovrstnih zadev z istim predmetom se lahko zaradi medsebojne povezanosti kadar koli združi za pisni ali ustni del postopka ali za izdajo skupne končne sodbe.
2. O združitvi odloči predsednik, po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca, če so bile zadevne zadeve že dodeljene, in razen v primeru predlogov za sprejetje predhodne odločbe tudi po opredelitvi strank. Predsednik lahko to vprašanje odstopi Sodišču.
3. Združene zadeve se lahko pod pogoji iz odstavka 2 razdružijo.

Člen 55 Prekinitev postopka

1. Postopek se lahko prekine:

   a) v primerih iz člena 54, tretji odstavek, Statuta s sklepom Sodišča, sprejetim po opredelitvi generalnega pravobranilca;
   b) v vseh drugih primerih z odločbo predsednika, sprejeto po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca ter – razen pri predlogih za sprejetje predhodne odločbe – strank.

2. O nadaljevanju postopka se sprejme sklep ali odločba po istem postopku.

3. Sklepi ali odločbe iz prejšnjih odstavkov se vročijo strankam ali zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta.

4. Prekinitev postopka nastopi z dnem, ki je naveden v sklepu ali odločbi o prekinitvi, oziroma če datum ni določen, z dnem izdaje tega sklepa ali odločbe.

5. Med prekinitvijo postopka se za stranke ali zainteresirane subjekte iz člena 23 Statuta ne more izteči noben procesni rok.

6. Kadar sklep ali odločba o prekinitvi postopka ne določa trajanja prekinitve, ta traja do dneva, navedenega v sklepu ali odločbi o nadaljevanju postopka, oziroma če datum ni določen, do dneva izdaje tega sklepa ali odločbe.

7. Prekinjeni procesni roki se od dneva nadaljevanja postopka po prekinitvi nadomestijo z novimi roki, ki začnejo teči od dneva tega nadaljevanja.

Člen 56 Preložitev obravnavanja zadeve

Kadar so podane posebne okoliščine, lahko predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca, generalnega pravobranilca in strank bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog stranke preloži obravnavanje zadeve.

Poglavje 5
Pisni del postopka

Člen 57 Vlaganje procesnih aktov

1. Izvirnik vsakega procesnega akta vsebuje lastnoročni podpis agenta ali odvetnika stranke, ali če gre za stališča, vložena v okviru postopka predhodnega odločanja, stranke v sporu o glavni stvari ali njenega zastopnika, če nacionalna postopkovna pravila, ki se uporabljajo za ta spor, to dovoljujejo.

2. Poleg tega institucije v rokih, ki jih določi Sodišče, predložijo prevode vseh svojih procesnih aktov v druge jezike iz člena 1 Uredbe Sveta št. 1.

3. K vsakemu procesnemu aktu se priloži spis, ki vsebuje dokazila in dokumente, na katere se procesni akt sklicuje, skupaj s seznamom, na katerem so našteti.

4. Kadar so zaradi obsega dokazila ali dokumenta aktu priloženi samo izvlečki, se v sodnem tajništvu vloži celotno dokazilo ali dokument ali njegov celoten prepis.

5. Na vsakem procesnem aktu je naveden datum. Z vidika procesnih rokov se upoštevata le dan in ura vložitve izvirnika v sodnem tajništvu.

6. Brez poseganja v določbe odstavkov od 1 do 5 se z vidika procesnih rokov upoštevata dan in ura, ko sodno tajništvo prek tehničnega ali elektronskega sredstva sporočanja, ki je na voljo Sodišču, prejme prepis podpisanega izvirnika procesnega akta, vključno s seznamom dokazil in dokumentov iz odstavka 3, če je podpisani izvirnik akta s prilogami, v sodnem tajništvu vložen največ deset dni pozneje. Člen 51 tega poslovnika se za zadnjenavedeni rok ne uporablja.

7. Brez poseganja v določbe odstavkov od 2 do 5 Sodišče z odločbo določi pogoje, pod katerimi se procesni akt, posredovan sodnemu tajništvu po elektronski poti, šteje za izvirnik tega akta. Ta odločba se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 58 Dolžina procesnih aktov

Brez poseganja v posebne določbe tega poslovnika lahko Sodišče z odločbo določi dopustno dolžino vlog ali stališč, ki se mu predložijo. Ta odločba se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Poglavje 6
Predhodno poročilo in dodelitev zadev sestavam

Člen 59 Predhodno poročilo

1. Ko se pisni del postopka konča, določi predsednik dan, ko sodnik poročevalec na upravni seji Sodišča predstavi predhodno poročilo.

2. V predhodnem poročilu sodnik poročevalec poda predloge glede tega, ali so v postopku potrebni posebni ukrepi procesnega vodstva ali pripravljalni ukrepi, ali je morda treba na predložitveno sodišče nasloviti zahtevo za podrobnejše podatke in kateri sestavi naj se zadeva dodeli. Predhodno poročilo vsebuje tudi predlog sodnika poročevalca glede tega, ali naj se o zadevi odloča brez obravnave ali v skladu členom 20, peti odstavek, Statuta brez sklepnih predlogov generalnega pravobranilca.

3. Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči o predlogih sodnika poročevalca.

Člen 60 Dodelitev zadev sestavam

1. Sodišče vsako predloženo zadevo, katere zahtevnost ali pomembnost ali posebne okoliščine ne zahtevajo dodelitve velikemu senatu, dodeli senatom petih ali treh sodnikov, razen če država članica ali institucija Unije, ki je udeležena v postopku, v skladu s členom 16, tretji odstavek, Statuta zahteva dodelitev velikemu senatu.

2. Sodišče odloča na občni seji, kadar so mu predložene zadeve v skladu s členom 16, četrti odstavek, Statuta. Posamezno zadevo lahko dodeli občni seji, kadar v skladu s členom 16, peti odstavek, Statuta presodi, da je zadeva izjemno pomembna.

3. Sestava, ki ji je bila zadeva dodeljena, lahko v kateri koli fazi postopka Sodišču predlaga predodelitev zadeve številčnejši sestavi.

4. Če se ustni del postopka začne brez pripravljalnih ukrepov, določi predsednik sestave dan njegovega začetka.

Poglavje 7
Ukrepi procesnega vodstva in pripravljalni ukrepi

Oddelek 1. Ukrepi procesnega vodstva

Člen 61 Ukrepi procesnega vodstva, ki jih odredi Sodišče

1. Poleg ukrepov, ki se lahko odredijo v skladu s členom 24 Statuta, lahko Sodišče stranke ali zainteresirane subjekte iz člena 23 Statuta pozove, naj pisno v roku, ki ga določi, ali na obravnavi odgovorijo na nekatera vprašanja. Pisni odgovori se pošljejo drugim strankam ali zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta.

2. Kadar se opravi obravnava, Sodišče, kolikor je to mogoče, udeležence na tej obravnavi pozove, naj svoje navedbe osredotočijo na eno ali več določenih vprašanj.

Člen 62 Ukrepi procesnega vodstva, ki jih odredita sodnik poročevalec ali generalni pravobranilec

1. Sodnik poročevalec in generalni pravobranilec lahko od strank ali zainteresiranih subjektov iz člena 23 Statuta zahtevata, naj v določenem roku predložijo vse podatke v zvezi z dejstvi in vse dokumente ali druge informacije, ki jih štejejo za pomembne. Pridobljeni odgovori in dokumenti se pošljejo drugim strankam ali zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta.

2. Sodnik poročevalec in generalni pravobranilec lahko strankam ali zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta pošljeta tudi vprašanja, da bi ti nanje odgovorili na obravnavi.

Oddelek 2. Pripravljalni ukrepi

Člen 63 Odločitev o pripravljalnih ukrepih

1. Sodišče na upravni seji odloči, ali je treba izvesti pripravljalni ukrep.
2. Če je bila zadeva že dodeljena sestavi, o tem odloči ta.

Člen 64 Določitev pripravljalnih ukrepov

1. Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca s sklepom, s katerim se opredelijo dejstva, ki jih je treba dokazati, določi potrebne pripravljalne ukrepe.
2. Brez poseganja v člena 24 in 25 Statuta so pripravljalni ukrepi:
   a) osebna navzočnost strank;
   b) zahteva za pojasnila in predložitev dokumentov;
   c) dokazovanje z zaslišanjem prič;
   d) dokazovanje z izvedenci;
   e) ogled.
3. Lahko se predlagajo nasprotni dokazi in dokazni predlogi se lahko dopolnijo.

Člen 65 Sodelovanje pri izvedbi pripravljalnih ukrepov

1. Če sestava pripravljalnih ukrepov ne izvede sama, naloži njihovo izvedbo sodniku poročevalcu.
2. Generalni pravobranilec sodeluje pri izvedbi pripravljalnih ukrepov.
3. Stranke so lahko navzoče pri izvedbi pripravljalnih ukrepov.

Člen 66 Dokazovanje z zaslišanjem prič

1. Sodišče bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog stranke in po opredelitvi generalnega pravobranilca odredi, da se nekatera dejstva dokažejo z zaslišanjem prič.
2. V predlogu stranke za zaslišanje priče se natančno navede, o katerih dejstvih in iz katerih razlogov je treba pričo zaslišati.
3. Sodišče o predlogu iz prejšnjega odstavka odloči z obrazloženim sklepom. Če mu ugodi, se s sklepom določijo dejstva, ki jih je treba ugotoviti, in priče, ki jih je treba zaslišati glede vsakega od teh dejstev.
4. Priče vabi Sodišče, po potrebi po položitvi zneska iz člena 73(1) tega poslovnika.

Člen 67 Zaslišanje prič

1. Po ugotovitvi istovetnosti priče jo predsednik opozori, da bo morala resničnost svojih izjav potrditi na način, ki ga določa ta poslovnik.
2. Priča izpove Sodišču ob navzočnosti strank. Predsednik lahko na predlog stranke ali po uradni dolžnosti priči po izpovedbi postavlja vprašanja.
3. Preostali sodniki in generalni pravobranilec imajo enako možnost.
4. Zastopniki strank lahko pod nadzorom predsednika priči postavljajo vprašanja.

Člen 68 Prisega prič

1. Po izpovedbi priča priseže:

   „Prisegam, da sem govoril(a) resnico, vso resnico in nič drugega kot resnico."
2. Sodišče lahko po opredelitvi strank pričo odveže dolžnosti prisege.

Člen 69 Denarne kazni

1. Priče, ki so bile pravilno povabljene, se morajo na vabilo odzvati in se udeležiti obravnave.
2. Če priča, ki je bila pravilno povabljena, brez utemeljenega razloga ne pride na Sodišče, ji lahko Sodišče naloži plačilo denarne kazni največ 5000 eurov in odredi ponovno vabljenje na njene stroške.
3. Enaka denarna kazen se lahko naloži priči, ki brez utemeljenega razloga odkloni pričanje ali noče priseči.

Člen 70 Dokazovanje z izvedenci

1. Sodišče lahko odredi izvedbo dokaza z izvedencem. V sklepu o imenovanju izvedenca se opredeli njegova naloga in določi rok, v katerem mora predložiti poročilo.
2. Potem ko izvedenec predloži poročilo in se to vroči strankam, lahko Sodišče odredi njegovo zaslišanje in nanj povabi stranke. Predsednik lahko na predlog stranke ali po uradni dolžnosti izvedencu postavlja vprašanja.
3. Preostali sodniki in generalni pravobranilec imajo enako možnost.
4. Zastopniki strank lahko pod nadzorom predsednika izvedencu postavljajo vprašanja.

Člen 71 Prisega izvedenca

1. Po predložitvi poročila izvedenec priseže:

   „Prisegam, da sem vestno in nepristransko opravil(a) svojo nalogo.“

2. Sodišče lahko po opredelitvi strank izvedenca odveže dolžnosti prisege.

Člen 72 Ugovarjanje izvedbi dokaza z neko pričo ali izvedencem

1. Če stranka izvedbi dokaza z neko pričo ali izvedencem ugovarja zaradi nesposobnosti ali nevrednosti te osebe ali iz kakšnega drugega razloga ali če priča ali izvedenec odkloni izpovedbo ali prisego, odloči o tem Sodišče.

2. Izvedbi dokaza z neko pričo ali izvedencem se ugovarja v dveh tednih od vročitve sklepa, s katerim je bila priča povabljena ali izvedenec določen; v ugovoru se navedejo razlogi za nasprotovanje in dokazni predlogi.

Člen 73 Stroški prič in izvedencev

1. Kadar Sodišče odredi zaslišanje prič ali izvedbo dokaza z izvedenci, lahko od strank ali ene od njih zahteva, naj položi znesek za kritje stroškov prič ali izvedencev.

2. Priče in izvedenci so upravičeni do povračila potnih stroškov in dnevnic. Blagajna Sodišča jim lahko za te stroške izplača predujem.

3. Priče so upravičene do nadomestila za izgubljeni zaslužek, izvedenci pa do nagrade za svoje delo. Blagajna Sodišča jim te zneske izplača po tem, ko opravijo svojo dolžnost ali nalogo.

Člen 74 Zapisnik o naroku za izvedbo pripravljalnega ukrepa

1. Sodni tajnik sestavi zapisnik o vsakem naroku za izvedbo pripravljalnega ukrepa. Zapisnik podpišeta predsednik in sodni tajnik. Zapisnik je javna listina.

2. V primeru naroka za zaslišanje prič ali izvedencev zapisnik podpišeta predsednik ali sodnik poročevalec, ki je zadolžen za vodenje zaslišanja, ter sodni tajnik. Preden je zapisnik tako podpisan, mora imeti priča ali izvedenec možnost pregledati vsebino zapisnika in ga podpisati.

3. Zapisnik se vroči strankam.

Člen 75 Začetek ustnega dela postopka po izvedbi pripravljalnih ukrepov

1. Razen če Sodišče določi rok, v katerem lahko stranke vložijo pisna stališča, predsednik po izvedbi pripravljalnih ukrepov določi dan začetka ustnega dela postopka.
2. Če je bil določen rok za vložitev pisnih stališč, predsednik določi dan začetka ustnega dela postopka po izteku tega roka.

Poglavje 8
Ustni del postopka

Člen 76 Obravnava

1. Morebitni obrazloženi predlogi, naj se opravi obravnava, se predložijo v treh tednih od vročitve obvestila o koncu pisnega dela postopka strankam ali zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta. Predsednik lahko ta rok podaljša.
2. Sodišče lahko na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči, da se obravnava ne opravi, če na podlagi vlog ali stališč, predloženih med pisnim delom postopka, presodi, da ima na voljo dovolj informacij, da lahko o zadevi odloči.
3. Možnosti iz prejšnjega odstavka ni mogoče uporabiti, če je zainteresirani subjekt iz člena 23 Statuta, ki ni sodeloval pri pisnem delu postopka, podal obrazložen predlog, naj se opravi obravnava.

Člen 77 Skupna obravnava

Če podobnost med več istovrstnimi zadevami to dopušča, lahko Sodišče odloči, da za te zadeve opravi skupno obravnavo.

Člen 78 Sodelovanje na obravnavi prek videokonference

1. Če zastopnik stranke ali zainteresiranega subjekta iz člena 23 Statuta iz zdravstvenih, varnostnih ali drugih resnih razlogov ne more fizično sodelovati na obravnavi, se mu lahko dovoli, da na tej obravnavi sodeluje prek videokonference. To pravilo se uporablja tudi za stranke v sporu o glavni stvari, kadar lahko te v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili, ki se uporabljajo, opravljajo dejanja v sodnem postopku, ne da bi morale biti zastopane po odvetniku.

2. Prošnja za sodelovanje na obravnavi prek videokonference se vloži z ločeno vlogo takoj, ko je razlog za zadržanje znan, in v njej se natančno navede narava tega zadržanja.

3. Predsednik o tej prošnji odloči čim prej.

4. Videokonferenca se ne izvede v primeru odločitve o izključitvi javnosti, ki jo Sodišče sprejme na podlagi člena 79 tega poslovnika.

5. Tehnični pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za sodelovanje na obravnavah prek videokonference, so določeni v Praktičnih navodilih za stranke, sprejetih na podlagi člena 208 tega poslovnika.

Člen 79 Izključitev javnosti

1. Sodišče lahko iz tehtnih razlogov, povezanih zlasti z varnostjo držav članic ali varstvom mladoletnikov, izključi javnost.

2. Ob izključitvi javnosti se vsebina obravnave ne sme objaviti.

Člen 80 Potek obravnave

1. Predsednik začne in vodi obravnavo ter skrbi za red na njej

2. Člani sestave in generalni pravobranilec lahko med obravnavo postavljajo vprašanja agentom, svetovalcem ali odvetnikom strank, v okoliščinah iz člena 47(2) tega poslovnika pa strankam v sporu o glavni stvari ali njihovim zastopnikom.

Člen 80a Prenos obravnav

1. Obravnave Sodišča se lahko prenašajo. Ta prenos poteka v živo, kadar gre za razglasitev sodb ali predstavitev sklepnih predlogov, ali z zamikom, kadar gre za ustne navedbe strank ali zainteresiranih subjektov iz člena 23 Statuta v zadevi, dodeljeni občni seji, velikemu senatu oziroma izjemoma – če interes zadeve to upravičuje – senatu petih sodnikov.

2. Če namerava Sodišče opraviti prenos obravnave, sodno tajništvo v vabilu na obravnavo o tem obvesti stranke ali zainteresirane subjekte iz člena 23 Statuta.

3. Če stranka ali zainteresirani subjekt iz člena 23 Statuta meni, da se obravnava, na katero je vabljen, ne bi smela prenašati, o tem čim prej obvesti Sodišče in natančno navede okoliščine, ki upravičujejo, da se prenos ne opravi.

4. Predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca o tem predlogu odloči čim prej.

5. Videoposnetek obravnave, za katero je bil opravljen prenos, ostane na voljo na spletnem mestu Sodišča Evropske unije največ en mesec po koncu obravnave.

6. Če stranka ali zainteresirani subjekt iz člena 23 Statuta meni, da bi bilo treba videoposnetek obravnave, na kateri je sodeloval, z zgoraj navedenega spletnega mesta odstraniti, o tem čim prej obvesti Sodišče, pri čemer natančno navede okoliščine, ki to odstranitev upravičujejo.

7. Predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca o tem predlogu odloči nemudoma.

8. Sodišče z odločbo določi pravila in način izvajanja prenosa obravnav. Ta odločba se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 81 Konec obravnave

Potem ko stranke ali zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta ustno podajo navedbe, predsednik razglasi konec obravnave.

Člen 82 Predstavitev sklepnih predlogov generalnega pravobranilca

1. Če se opravi obravnava, se sklepni predlogi generalnega pravobranilca predstavijo po tem, ko je ta obravnava končana, in sicer na dan, ki ga napove generalni pravobranilec.

2. Če se obravnava ne opravi, se sklepni predlogi generalnega pravobranilca predstavijo na dan, ki ga napove generalni pravobranilec.

3. Po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca predsednik razglasi konec ustnega dela postopka.

Člen 83 Odprtje ali ponovno odprtje ustnega dela postopka

Sodišče lahko po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči, da začne ustni del postopka, ali odredi ponovno odprtje tega dela postopka, zlasti če meni, da zadeva ni dovolj razjasnjena, ali če stranka po koncu ustnega dela postopka navede novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča, ali če je v zadevi treba odločiti na podlagi trditve, o kateri stranke ali zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta niso razpravljali.

Člen 84 Zapisnik o glavni obravnavi

1. Sodni tajnik sestavi zapisnik o vsaki glavni obravnavi. Predsednik in sodni tajnik zapisnik podpišeta. Zapisnik je javna listina.

2. Stranke in zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta lahko pregledujejo zapisnike v sodnem tajništvu ter pridobijo njihove prepise.

Člen 85 Snemanje obravnave

Predsednik lahko na ustrezno obrazložen predlog stranki ali zainteresiranemu subjektu iz člena 23 Statuta, ki je sodeloval pri pisnem ali ustnem delu postopka, dovoli, da v prostorih Sodišča posluša zvočni zapis obravnave v jeziku, ki ga je na obravnavi uporabljal govorec.

Poglavje 9
Sodbe in sklepi

Člen 86 Dan razglasitve sodbe

Stranke in zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta so obveščeni o dnevu razglasitve sodbe.

Člen 87 Vsebina sodbe

Sodba vsebuje:

a) navedbo, da jo izreka Sodišče,
b) navedbo sestave,
c) dan razglasitve,
d) imena predsednika in sodnikov, ki so sodelovali pri posvetovanju v zadevi, z navedbo sodnika poročevalca,
e) ime generalnega pravobranilca,
f) ime sodnega tajnika,
g) navedbo strank ali zainteresiranih subjektov iz člena 23 Statuta, ki so se udeležili postopka,
h) imena njihovih zastopnikov,
i) pri direktnih tožbah in pritožbah predloge strank,
j) po potrebi dan obravnave,
k) navedbo, da se je generalni pravobranilec opredelil, in po potrebi dan, ko so bili predstavljeni njegovi sklepni predlogi,
l) povzetek dejanskega stanja,
m) obrazložitev,
n) izrek, po potrebi skupaj z odločbo o stroških.

Člen 88 Razglasitev in vročitev sodbe

1. Razglasitev sodbe je javna.

2. Izvirnik sodbe podpišejo predsednik in sodniki, ki so sodelovali pri posvetovanju v zadevi, ter sodni tajnik. Kadar sodnik, ki je sodeloval pri posvetovanju v zadevi, izvirnika ne more več podpisati bodisi zaradi zdravstvenega stanja ali smrti bodisi zaradi odstopa ali izteka svojega mandata, predsednik potrdi, da je ta sodnik sodeloval pri posvetovanju.

3. Podpisani izvirnik sodbe se zapečati in shrani v sodnem tajništvu. Strankam ter po potrebi predložitvenemu sodišču, zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta in Splošnemu sodišču se vroči overjeni prepis sodbe.

Člen 89 Vsebina sklepa

1. Sklep vsebuje:

   a) navedbo, da ga izdaja Sodišče,
   b) navedbo sestave,
   c) dan sprejetja,
   d) navedbo pravne podlage, na kateri temelji,
   e) imena predsednika in po potrebi sodnikov, ki so sodelovali pri posvetovanju v zadevi, z navedbo sodnika poročevalca,
   f) ime generalnega pravobranilca,
   g) ime sodnega tajnika,
   h) navedbo strank ali zainteresiranih subjektov iz člena 23 Statuta, ki so se udeležili postopka,
   i) imena njihovih zastopnikov,
   j) navedbo, da se je generalni pravobranilec opredelil,
   k) izrek, po potrebi skupaj z odločbo o stroških.

2. Če ta poslovnik določa, da mora biti sklep obrazložen, sklep poleg zgoraj navedenega vsebuje:

   a) pri direktnih tožbah in pritožbah predloge strank,
   b) povzetek dejanskega stanja,
   c) obrazložitev.

Člen 90 Podpis in vročitev sklepa

Izvirnik sklepa, ki ga podpišeta predsednik in sodni tajnik, se zapečati in shrani v sodnem tajništvu; strankam ter po potrebi predložitvenemu sodišču, zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta in Splošnemu sodišču se vroči overjen prepis sklepa.

Člen 91 Pravnomočnost sodb in sklepov

1. Sodba postane pravnomočna z dnem razglasitve.

2. Sklep postane pravnomočen z dnem vročitve.

Člen 92 Objava v Uradnem listu Evropske unije

Obvestilo o datumu in izreku končne sodbe ali sklepa Sodišča se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Naslov III
Predlogi za sprejetje predhodne odločbe

Poglavje 1
Splošne določbe

Člen 93 Področje uporabe

Določbe tega naslova urejajo postopek:

a) v primerih iz člena 23 Statuta,
b) v zvezi s predlogi, ki jih je mogoče vložiti v skladu s sporazumi, katerih podpisnice so Unija ali države članice.

Člen 93a Predhodna analiza predlogov za sprejetje predhodne odločbe

1. Kadar je Sodišču predložen predlog za sprejetje predhodne odločbe, sodno tajništvo ta predlog nemudoma posreduje predsedniku, podpredsedniku in prvemu generalnemu pravobranilcu.

2. Če predsednik po opravljeni analizi predloga za sprejetje predhodne odločbe ter po opredelitvi podpredsednika in prvega generalnega pravobranilca meni, da navedeni predlog spada izključno na eno ali več posebnih področij iz člena 50b, prvi odstavek, Statuta, o tem obvesti sodno tajništvo, ki predlog nemudoma posreduje sodnemu tajništvu Splošnega sodišča. Postopek se v tem primeru nadaljuje pred Splošnim sodiščem v skladu z določbami njegovega poslovnika.

3. Če predsednik po opravljeni analizi ter po opredelitvi podpredsednika in prvega generalnega pravobranilca meni, da predlog za sprejetje predhodne odločbe, čeprav spada na eno ali več posebnih področij iz člena 50b, prvi odstavek, Statuta, spada tudi na druga področja ali da odpira samostojna vprašanja glede razlage primarnega prava, mednarodnega javnega prava, splošnih načel prava Unije ali Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v smislu člena 50b, drugi odstavek, Statuta, predlog nemudoma odstopi Sodišču. Če Sodišče meni, da predlog spada izključno na eno ali več posebnih področij iz člena 50b, prvi odstavek, Statuta, sodno tajništvo Sodišča ta predlog takoj posreduje sodnemu tajništvu Splošnega sodišča, postopek pa se nadaljuje pred tem sodiščem v skladu z določbami njegovega poslovnika. V nasprotnem primeru se postopek nadaljuje pred Sodiščem v skladu z določbami tega poslovnika.

4. Kadar se predlog za sprejetje predhodne odločbe posreduje sodnemu tajništvu Splošnega sodišča v skladu z odstavkoma 2 ali 3 tega člena, zadnjenavedeno o tem obvesti predložitveno sodišče.

Člen 94 Vsebina predloga za sprejetje predhodne odločbe

Poleg besedila vprašanj, ki se Sodišču predložijo v predhodno odločanje, predlog za sprejetje predhodne odločbe vsebuje:

a) povzetek predmeta spora in upoštevnih dejstev, kakor jih je ugotovilo predložitveno sodišče, ali vsaj navedbo dejanskih okoliščin, na katerih vprašanja temeljijo;
b) vsebino nacionalnih določb, ki naj bi se uporabile v obravnavani zadevi, in po potrebi upoštevno nacionalno sodno prakso;
c) razloge, ki so predložitvenemu sodišču vzbudili dvom glede razlage ali veljavnosti nekaterih določb prava Unije, in pojasnitev zveze, ki po mnenju predložitvenega sodišča obstaja med temi določbami in nacionalno zakonodajo, ki jo je treba uporabiti v sporu o glavni stvari.

Člen 95 Anonimizacija in izpustitev osebnih podatkov

1. Kadar je predložitveno sodišče opravilo anonimizacijo predloga za sprejetje predhodne odločbe ali je odločilo, da se podatki v zvezi s fizičnimi osebami ali subjekti, ki jih spor o glavni stvari zadeva – ne glede na to, ali gre za stranke v sporu ali tretje osebe – izpustijo, Sodišče to anonimizacijo ali to izpustitev upošteva v postopku, ki poteka pred njim.

2. Poleg tega lahko Sodišče na zahtevo predložitvenega sodišča, na predlog stranke v sporu o glavni stvari ali po uradni dolžnosti opravi anonimizacijo predloga za sprejetje predhodne odločbe ali odloči, da izpusti osebne podatke v zvezi z eno ali več fizičnimi osebami, ki jih spor o glavni stvari zadeva, ne glede na to, ali gre za stranke v sporu ali tretje osebe.

Člen 96 Udeležba v postopku predhodnega odločanja

1. V skladu s členom 23 Statuta lahko Sodišču predložijo vloge ali pisna stališča:

   a) stranke v sporu o glavni stvari,
   b) države članice,
   c) Evropska komisija,
   d) Evropski parlament, Svet in Evropska centralna banka, kadar menijo, da imajo glede vprašanj, ki se zastavljajo s predlogom za sprejetje predhodne odločbe, poseben interes,
   e) institucija, ki je sprejela akt, katerega veljavnost ali razlaga je sporna,
   f) države podpisnice Sporazuma o EGP, ki niso države članice, ter Nadzorni organ EFTA, če je Sodišču v predhodno odločanje predloženo vprašanje, ki zadeva eno od področij uporabe tega sporazuma,
   g) tretje države podpisnice sporazuma glede določenega področja, sklenjenega s Svetom, če sporazum to določa in če sodišče države članice Sodišču v predhodno odločanje predloži vprašanje, ki zadeva področje uporabe tega sporazuma.

2. Neudeležba pri pisnem delu postopka ni ovira za udeležbo pri ustnem delu postopka.

3. Vloge in pisna stališča, vložena na podlagi tega člena, se po razglasitvi končne sodbe ali po vročitvi končnega sklepa zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta objavijo na spletnem mestu Sodišča Evropske unije, razen če eden od teh zainteresiranih subjektov temu, da se njegova vloga ali stališče objavi, nasprotuje. To nasprotovanje, ki ga ni treba obrazložiti in zoper katero ni mogoče vložiti pravnega sredstva pred Sodiščem ali Splošnim sodiščem, mora biti z ločeno vlogo sporočeno sodnemu tajništvu najpozneje tri mesece po razglasitvi končne sodbe ali vročitvi končnega sklepa. V tem primeru se to nasprotovanje zabeleži na navedenem spletnem mestu, zadevna vloga ali stališče pa se ne objavi niti delno. Če zainteresirani subjekt svoje nasprotovanje temu, da se njegova vloga ali njegovo stališče objavi, pozneje umakne, se ta vloga ali to stališče objavi na spletnem mestu takoj po umiku tega nasprotovanja. Če je nasprotovanje sodnemu tajništvu sporočeno po izteku zgoraj navedenega roka, se objavljena vloga ali stališče s spletnega mesta odstrani.

Člen 97 Stranke v sporu o glavni stvari

1. Stranke v sporu o glavni stvari so tiste, ki jih kot take v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili določi predložitveno sodišče.

2. Če predložitveno sodišče obvesti Sodišče o vstopu nove stranke v postopek v glavni stvari, postopek pred Sodiščem pa že poteka, sprejme ta stranka postopek v tistem stanju, v katerem je ob tej obvestitvi. Tej stranki se pošljejo vsi procesni akti, ki so že bili vročeni zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta.

3. Sodišče glede zastopanja in navzočnosti strank v sporu o glavni stvari upošteva postopkovna pravila, ki se uporabljajo pri predložitvenem sodišču. Če Sodišče dvomi glede tega, ali lahko neka oseba zastopa stranko v postopku v glavni stvari oziroma ali lahko taka stranka nastopa brez zastopnika, lahko informacije o nacionalnih postopkovnih pravilih, ki jih je treba uporabiti, pridobi od predložitvenega sodišča.

Člen 98 Prevod in vročitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

1. Predlogi za sprejetje predhodne odločbe iz tega naslova se vročijo državam članicam v izvirniku skupaj s prevodom v uradnem jeziku države naslovnice. Če je zaradi dolžine predloga to potrebno, se namesto navedenega prevoda vroči prevod povzetka tega predloga v uradnem jeziku države naslovnice, ki bo podlaga za stališče te države. Povzetek vključuje celotno besedilo vprašanja oziroma vprašanj, predloženih v predhodno odločanje. Ta povzetek vsebuje, če so ti elementi v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, zlasti predmet spora o glavni stvari, bistvene trditve strank v tem sporu, strnjeno predstavitev obrazložitve predložitvene odločbe ter sodno prakso in določbe nacionalnega prava in prava Unije, na katere se sklicuje.

2. V primerih iz člena 23, tretji odstavek, Statuta se predlogi za sprejetje predhodne odločbe vročijo državam podpisnicam Sporazuma o EGP, ki niso države članice, in Nadzornemu organu EFTA v izvirniku skupaj s prevodom predloga oziroma po potrebi povzetka v enega od jezikov iz člena 36, ki ga izbere naslovnik.

3. Kadar ima tretja država pravico, da se v skladu s členom 23, četrti odstavek, Statuta udeleži postopka predhodnega odločanja, se ji predlog za sprejetje predhodne odločbe vroči v izvirniku skupaj s prevodom odločbe oziroma po potrebi povzetka v enega od jezikov iz člena 36, ki ga izbere zadevna tretja država.

Člen 99 Odgovor z obrazloženim sklepom

Če je vprašanje, predloženo Sodišču v predhodno odločanje, enako vprašanju, o katerem je Sodišče že odločalo, če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen je odgovor na tako vprašanje, ali če odgovor na vprašanje, predloženo v predhodno odločanje, ne dopušča nobenega razumnega dvoma, lahko Sodišče na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom.

Člen 100 Postopek pred Sodiščem

1. Postopek o predlogu za sprejetje predhodne odločbe pred Sodiščem teče, dokler sodišče, ki mu ga je predložilo, predloga ne umakne. Umik predloga se lahko upošteva, preden je dan razglasitve sodbe sporočen zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta.

2. Vendar lahko Sodišče kadar koli ugotovi, da niso več izpolnjeni pogoji za njegovo pristojnost.

Člen 101 Zahteva za podrobnejše podatke

1. Brez poseganja v ukrepe procesnega vodstva in pripravljalne ukrepe, ki jih določa ta poslovnik, lahko Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca od predložitvenega sodišča zahteva, naj v roku, ki ga določi, predloži podrobnejše podatke.

2. Odgovor predložitvenega sodišča na to zahtevo se vroči zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta.

Člen 102 Stroški postopka predhodnega odločanja

O stroških postopka predhodnega odločanja odloči predložitveno sodišče.

Člen 103 Poprava sodb in sklepov

1. Sodišče lahko po uradni dolžnosti ali na predlog zainteresiranega subjekta iz člena 23 Statuta, če je podan v dveh tednih od razglasitve sodbe ali vročitve sklepa, popravi pisne in računske pomote ter očitne pomanjkljivosti v sodbah in sklepih.

2. Sodišče odloča po opredelitvi generalnega pravobranilca.

3. Izvirnik popravnega sklepa se priloži izvirniku popravljene odločbe. Na robu izvirnika popravljene odločbe se naredi zaznamek o tem sklepu.

Člen 104 Razlaga predhodnih odločb

1. Člen 158 tega poslovnika, ki se nanaša na razlago sodb in sklepov, se ne uporablja za odločbe, izdane v odgovor na predlog za sprejetje predhodne odločbe.

2. Za presojo, ali je bilo nacionalno sodišče s predhodno odločbo dovolj poučeno oziroma ali je treba Sodišču ponovno predložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe, je pristojno prvo.

Poglavje 2
Hitri postopek predhodnega odločanja

Člen 105 Hitri postopek

1. Če je treba zadevo zaradi njene narave obravnavati v kar najkrajšem času, lahko predsednik Sodišča na predlog predložitvenega sodišča ali izjemoma po uradni dolžnosti po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči, da se z odstopanjem od določb tega poslovnika predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku.

2. V tem primeru predsednik nemudoma določi dan obravnave, ki se sporoči zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta ob vročitvi predloga za sprejetje predhodne odločbe.

3. Zainteresirani subjekti iz prejšnjega odstavka lahko v roku, ki ga določi predsednik in znaša najmanj 15 dni, vložijo vloge ali pisna stališča. Predsednik jih lahko pozove, naj vloge ali pisna stališča omejijo le na bistvena pravna vprašanja, ki jih načenja predlog za sprejetje predhodne odločbe.

4. Morebitne vloge ali pisna stališča se vsem zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta pošljejo pred obravnavo.

5. Sodišče odloča po opredelitvi generalnega pravobranilca.

Člen 106 Posredovanje procesnih aktov

1. Šteje se, da so procesni akti iz prejšnjega člena vloženi, ko je sodnemu tajništvu s katerim koli tehničnim ali elektronskim sredstvom sporočanja, ki je na voljo Sodišču, posredovan prepis podpisanega izvirnika ter dokazil in dokumentov, na katere se v procesnem aktu sklicuje, skupaj s seznamom iz člena 57(3). Izvirnik akta in zgoraj navedene priloge se takoj posredujejo sodnemu tajništvu.

2. Vročitve, sporočitve in poslanja iz prejšnjega člena se opravijo po elektronski poti v skladu s pogoji, ki jih je določilo Sodišče, če naslovnik soglaša, da se vročanje opravi po tej poti. V nasprotnem primeru se navedene vročitve, sporočitve in poslanja opravijo tako, da se prepis dokumenta posreduje s katerim koli tehničnim ali elektronskim sredstvom sporočanja, ki je na voljo Sodišču in naslovniku.

Poglavje 3
Nujni postopek predhodnega odločanja

Člen 107 Področje uporabe nujnega postopka predhodnega odločanja

1. Predlog za sprejetje predhodne odločbe, v katerem se zastavlja eno ali več vprašanj glede področij iz naslova V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, se lahko na predlog predložitvenega sodišča ali izjemoma po uradni dolžnosti obravnava po nujnem postopku, ki odstopa od določb tega poslovnika.

2. Predložitveno sodišče navede pravne in dejanske okoliščine, iz katerih izhaja nujnost in ki upravičujejo uporabo tega posebnega postopka, ter predlaga, kolikor je to mogoče, odgovor na vprašanja za predhodno odločanje.

3. Če predložitveno sodišče ni podalo predloga za uporabo nujnega postopka, lahko predsednik Sodišča, če je že na prvi pogled jasno, da je treba uporabiti ta postopek, senatu iz člena 108 naloži, naj preuči, ali je treba predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnavati po nujnem postopku.

Člen 108 Odločitev o nujnosti

1. Odločitev o tem, da se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku, sprejme določeni senat na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca. Sestava senata se določi v skladu s členom 28(2), in sicer na dan dodelitve zadeve sodniku poročevalcu, če je uporabo nujnega postopka predlagalo predložitveno sodišče, oziroma če se o uporabi tega postopka presoja na podlagi zahteve predsednika Sodišča, na dan, ko je predsednik Sodišča to zahteval.

2. Če je zadeva povezana z zadevo, o kateri že teče postopek in ki je bila dodeljena sodniku poročevalcu, ki ni v določenem senatu, lahko ta senat predsedniku Sodišča predlaga, naj zadevo dodeli temu sodniku poročevalcu. Če je zadeva predodeljena temu sodniku poročevalcu, senat petih sodnikov, ki mu ta sodnik poročevalec pripada, v tej zadevi opravlja naloge določenega senata. Uporablja se člen 29(1).

Člen 109 Pisni del nujnega postopka

1. Če je predložitveno sodišče predlagalo uporabo nujnega postopka ali če je predsednik določenemu senatu naložil, naj preuči, ali je treba predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnavati po nujnem postopku, sodni tajnik poskrbi, da se predlog za sprejetje predhodne odločbe nemudoma vroči strankam v sporu o glavni stvari, državi članici, v kateri je predložitveno sodišče, Evropski komisiji in instituciji, ki je sprejela akt, katerega veljavnost ali razlaga je sporna.

2. Odločba o obravnavanju ali o neobravnavanju predloga za sprejetje predhodne odločbe po nujnem postopku se nemudoma vroči predložitvenemu sodišču ter strankam, državi članici in institucijama, navedenima v prejšnjem odstavku. V odločbi o obravnavanju predloga za sprejetje predhodne odločbe po nujnem postopku se določi rok, v katerem lahko te vložijo vloge ali pisna stališča. V odločbi se lahko opredelijo pravna vprašanja, na katera se morajo te vloge ali pisna stališča nanašati, in lahko se določi dopustna dolžina teh vlog ali pisnih stališč.

3. Če se predlog za sprejetje predhodne odločbe sklicuje na upravni ali sodni postopek, ki je potekal v drugi državi članici od te, v kateri je predložitveno sodišče, lahko Sodišče to državo članico pozove, naj pisno ali na obravnavi predloži vsa koristna pojasnila.

4. Takoj po opravljeni vročitvi iz odstavka 1 se predlog za sprejetje predhodne odločbe pošlje tudi zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta, ki jim ni bil vročen, po opravljeni vročitvi iz odstavka 2 pa se jim pošlje odločba o obravnavanju ali o neobravnavanju predloga za sprejetje predhodne odločbe po nujnem postopku.

5. Zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta so obveščeni o predvidenem datumu obravnave, takoj ko je to mogoče.

6. Če se predlog za sprejetje predhodne odločbe ne obravnava po nujnem postopku, se postopek nadaljuje v skladu s členom 23 Statuta in upoštevnimi določbami tega poslovnika.

Člen 110 Vročanje in obveščanje po koncu pisnega dela postopka

1. Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki se obravnava po nujnem postopku, in vložene vloge ali pisna stališča se vročijo zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta, ki niso stranke ali zainteresirani subjekti iz člena 109(1). Predlogu za sprejetje predhodne odločbe se priloži prevod oziroma po potrebi prevod povzetka, upoštevaje pogoje iz člena 98.
2. Vloge ali pisna stališča se vročijo tudi strankam in drugim zainteresiranim subjektom iz člena 109(1).
3. Dan obravnave se zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta sporoči ob vročitvah iz prejšnjih odstavkov.

Člen 111 Neizvedba pisnega dela postopka

Določeni senat lahko v izjemno nujnih primerih odloči, da se pisni del postopka iz člena 109(2) ne opravi.

Člen 112 Odločitev po vsebini

Določeni senat odloča po opredelitvi generalnega pravobranilca.

Člen 113 Sestava

1. Določeni senat lahko odloči, da bo zadevo obravnaval v sestavi treh sodnikov. V tem primeru ga sestavljajo predsednik tega senata, sodnik poročevalec in prvi ali po potrebi prva dva sodnika, določena na podlagi seznama iz člena 28(2) pri določanju sestave tega senata v skladu s členom 108(1).
2. Določeni senat lahko poleg tega Sodišču predlaga predodelitev zadeve številčnejši sestavi. Nujni postopek se nadaljuje pred novo sestavo, po potrebi po ponovnem odprtju ustnega dela postopka.

Člen 114 Posredovanje procesnih aktov

Procesni akti se posredujejo v skladu s členom 106.

Poglavje 4
Postopek po odstopu

Člen 114a Predlogi za sprejetje predhodne odločbe, ki jih Splošno sodišče odstopi na podlagi člena 54, drugi odstavek, Statuta

Kadar Splošno sodišče na podlagi člena 54, drugi odstavek, Statuta ugotovi, da ni pristojno za odločanje o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki je bil vložen na podlagi člena 267 PDEU, ta predlog odstopi Sodišču. Postopek se v tem primeru nadaljuje pred Sodiščem v skladu z določbami njegovega poslovnika.

Člen 114b Predlogi za sprejetje predhodne odločbe, ki jih Splošno sodišče odstopi na podlagi člena 256(3), drugi pododstavek, PDEU

1. Kadar Splošno sodišče na podlagi člena 256(3), drugi pododstavek, PDEU Sodišču odstopi predlog za sprejetje predhodne odločbe, glede katerega je potrebna načelna odločitev, ki bi lahko prizadela enotnost ali doslednost prava Unije, se ta predlog obravnava hitro.

2. Predsednik takoj določi sodnika poročevalca, zadolženega za zadevo, prvi generalni pravobranilec pa določi generalnega pravobranilca.

3. Če je bil pisni del postopka v zadevi, ki je bila odstopljena Sodišču, že končan, lahko zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta v roku, ki ga določi predsednik in znaša najmanj 15 dni, vložijo dodatne vloge ali pisna stališča o načelnem vprašanju, ki ga načenja predlog za sprejetje predhodne odločbe.

4. Sodišče odloči čim prej, po potrebi po tem, ko so zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta ustno podali svoja stališča oziroma je generalni pravobranilec predstavil sklepne predloge.

Poglavje 5
Brezplačna pravna pomoč

Člen 115 Prošnja za brezplačno pravno pomoč

1. Stranka v sporu o glavni stvari, ki ne zmore plačati stroškov ali dela stroškov postopka, lahko kadar koli zaprosi za brezplačno pravno pomoč.

2. Prošnji se priložijo podatki in potrdila, ki omogočajo oceno premoženjskega stanja prosilca, na primer potrdilo pristojnega nacionalnega organa o prosilčevem premoženjskem stanju.

3. Če je bila prosilcu že odobrena brezplačna pravna pomoč pred predložitvenim sodiščem, predloži odločbo tega sodišča in natančno navede, kaj je krito z že odobrenimi zneski.

Člen 116 Odločitev o brezplačni pravni pomoči

1. Predsednik prošnjo za brezplačno pravno pomoč takoj po vložitvi dodeli sodniku poročevalcu, ki je zadolžen za zadevo, v zvezi s katero je bila ta prošnja vložena.

2. Odločitev o tem, da se brezplačna pravna pomoč v celoti ali delno odobri ali da se zavrne, sprejme na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca senat treh sodnikov, v katerega je razporejen sodnik poročevalec. V tem primeru so v sestavi predsednik tega senata, sodnik poročevalec in prvi ali po potrebi prva dva sodnika, določena na podlagi seznama iz člena 28(3) na dan, ko sodnik poročevalec prošnjo za brezplačno pravno pomoč predloži senatu.

3. Če sodnik poročevalec ne pripada senatu treh sodnikov, odločitev pod enakimi pogoji sprejme senat petih sodnikov, v katerega je razporejen sodnik poročevalec. Poleg sodnika poročevalca so v sestavi štirje sodniki, določeni na podlagi seznama iz člena 28(2) na dan, ko sodnik poročevalec prošnjo za brezplačno pravno pomoč predloži senatu.

4. Sestava odloči s sklepom. Če se prošnja za brezplačno pravno pomoč delno ali v celoti zavrne, se v sklepu zavrnitev obrazloži.

Člen 117 Zneski, ki se izplačajo iz naslova brezplačne pravne pomoči

Kadar se brezplačna pravna pomoč odobri, stroške v zvezi s pomočjo in zastopanjem prosilca pred Sodiščem prevzame blagajna Sodišča, po potrebi v mejah, ki jih določi sestava. Na prosilčevo prošnjo ali na prošnjo njegovega zastopnika se lahko izplača predujem za kritje teh stroškov.

Člen 118 Odvzem brezplačne pravne pomoči

Sestava, ki je odločala o prošnji za brezplačno pravno pomoč, lahko to kadar koli odvzame bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog, če se okoliščine, ki so vodile do njene odobritve, med postopkom spremenijo.

Naslov IV
Direktne tožbe

Poglavje 1
Zastopanje strank

Člen 119 Obvezno zastopanje

1. Stranko lahko zastopa le njen agent ali odvetnik.

2. Agenti in odvetniki morajo sodnemu tajništvu predložiti uradni dokument ali pooblastilo stranke, ki jo zastopajo.

3. Odvetnik, ki zastopa stranko ali ji pomaga, mora sodnemu tajništvu predložiti tudi potrdilo, da je upravičen do zastopanja pred sodišči države članice ali druge države podpisnice Sporazuma o EGP.

4. Če ti dokumenti niso predloženi, sodni tajnik zadevni stranki določi razumen rok za njihovo predložitev. Če zadevna stranka v tako določenem roku teh dokumentov ne predloži, predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči, ali je zaradi nespoštovanja te zahteve tožba ali vloga nedopustna iz formalnih razlogov. Predsednik lahko to vprašanje odstopi Sodišču, če meni, da je to potrebno.

Poglavje 2
Pisni del postopka

Člen 120 Vsebina tožbe

Tožba iz člena 21 Statuta vsebuje:

a) ime in naslov tožeče stranke;
b) navedbo tožene stranke;
c) predmet spora, navajane razloge in trditve ter povzetek navedenih razlogov;
d) predloge tožeče stranke;
e) po potrebi dokaze in dokazne predloge.

Člen 121 Podatki za vročanje

1. Za namene postopka se v tožbi navede naslov za vročanje. Navede se ime osebe, ki je pooblaščena za sprejem pisanj in ki z vročanjem soglaša.

2. Poleg izbire naslova za vročanje iz odstavka 1 ali namesto tega se lahko v tožbi navede, da odvetnik ali agent soglaša z vročanjem s katerim koli tehničnim ali elektronskim sredstvom sporočanja, ki je na voljo Sodišču in temu odvetniku ali temu agentu.

3. Če tožba ni v skladu z zahtevami iz odstavka 1 ali 2, se do odprave pomanjkljivosti vse vročitve za namene postopka zadevni stranki opravijo s priporočeno pisemsko pošiljko, naslovljeno na agenta ali odvetnika te stranke. Z odstopanjem od člena 48 se vročitev šteje za opravljeno z oddajo priporočene pisemske pošiljke na poštnem uradu v kraju sedeža Sodišča.

Člen 122 Priloge k tožbi

1. Po potrebi se tožbi priložijo dokazila iz člena 21, drugi odstavek, Statuta.

2. Tožbi, vloženi na podlagi člena 273 PDEU, se priloži prepis sporazuma, ki so ga sklenile zadevne države članice.

3. Če tožba ni v skladu z zahtevami iz odstavka 1 ali 2 tega člena, sodni tajnik tožeči stranki določi razumen rok za predložitev zgoraj navedenih dokazil. Če tožeča stranka tega ne stori, predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči, ali je zaradi nespoštovanja teh zahtev tožba nedopustna iz formalnih razlogov. Predsednik lahko to vprašanje odstopi Sodišču, če meni, da je to potrebno.

Člen 123 Vročitev tožbe

Tožba se vroči toženi stranki. V primerih iz členov 119(4) in 122(3) se vročitev opravi, takoj ko je tožba dopolnjena ali takoj ko predsednik ali Sodišče odloči, da je tožba kljub nespoštovanju zahtev iz teh dveh členov dopustna.

Člen 124 Vsebina odgovora na tožbo

1. V dveh mesecih od vročitve tožbe toženi stranki ta vloži odgovor na tožbo, ki vsebuje:

   a) ime in naslov tožene stranke;
   b) navajane razloge in trditve;
   c) predloge tožene stranke;
   d) po potrebi dokaze in dokazne predloge.

2. Za odgovor na tožbo se uporablja člen 121.

3. Predsednik lahko izjemoma rok iz odstavka 1 na ustrezno obrazložen predlog tožene stranke podaljša.

Člen 125 Posredovanje dokumentov

Kadar Evropski parlament, Svet in Evropska komisija niso stranka v postopku, jim Sodišče pošlje prepis tožbe in odgovora na tožbo ali po potrebi ugovora nepristojnosti ali nedopustnosti, brez prilog k tem dokumentom, zato da lahko ugotovijo, ali se na podlagi člena 277 PDEU uveljavlja neuporaba enega od njihovih aktov.

Člen 126 Replika in duplika

1. Tožba in odgovor na tožbo se lahko dopolnita z repliko tožeče stranke in dupliko tožene stranke.

2. Predsednik določi roke za vložitev navedenih procesnih aktov. Opredeli lahko vprašanja, na katera naj bi se replika in duplika nanašali.

Poglavje 3
Razlogi in dokazi

Člen 127 Novi razlogi

1. Navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se razkrile med postopkom.

2. Brez poseganja v poznejšo odločbo glede dopustnosti razloga lahko predsednik na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca določi nasprotni stranki rok, v katerem lahko na ta razlog odgovori.

Člen 128 Dokazi in dokazni predlogi

1. Stranke lahko v utemeljitev svojih trditev dokaze predložijo ali dokazne predloge podajo še v repliki in dupliki. Stranke navedejo razloge za zamudo pri predložitvi dokazov oziroma podaji dokaznih predlogov.

2. Izjemoma lahko stranke predložijo dokaze ali podajo dokazne predloge še po koncu pisnega dela postopka. Stranke navedejo razloge za zamudo pri predložitvi dokazov oziroma podaji dokaznih predlogov. Predsednik lahko na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca določi nasprotni stranki rok, v katerem lahko predstavi svoje stališče glede teh dokazov oziroma dokaznih predlogov.

Poglavje 4
Intervencija

Člen 129 Predmet in učinki intervencije

1. Z intervencijo se lahko le v celoti ali delno podprejo predlogi ene od strank. Intervenient nima enakih procesnih pravic kot stranke in zlasti nima pravice predlagati, naj se opravi obravnava.

2. Intervencija je v razmerju do spora o glavni stvari akcesorna. Če se zadeva izbriše iz vpisnika Sodišča zaradi umika tožbe ali sporazumne rešitve spora med strankami ali če se tožba razglasi za nedopustno, postane intervencija brezpredmetna.

3. Intervenient sprejme postopek v tistem stanju, v katerem je, ko vanj vstopi.

4. Predlog za intervencijo, ki je vložen po izteku roka iz člena 130, vendar pred sprejetjem odločbe o začetku ustnega dela postopka na podlagi člena 60(4), se lahko upošteva. V takem primeru lahko intervenient, če predsednik dopusti intervencijo, predstavi svoja stališča na obravnavi, če se ta opravi.

Člen 130 Predlog za intervencijo

1. Predlog za intervencijo se vloži v šestih tednih od objave obvestila iz člena 21(4).

2. Predlog za intervencijo vsebuje:

   a) navedbo zadeve;
   b) navedbo glavnih strank;
   c) ime in naslov intervenienta;
   d) predloge, v podporo katerih želi intervenient intervenirati;
   e) navedbo okoliščin, ki izkazujejo pravico do intervencije, kadar je predlog vložen na podlagi člena 40, drugi ali tretji odstavek, Statuta.

3. Za zastopanje intervenienta se uporablja člen 19 Statuta.

4. Uporabljajo se členi 119, 121 in 122 tega poslovnika.

Člen 131 Odločitev o predlogu za intervencijo

1. Predlog za intervencijo se vroči strankam, zato da se od njih pridobijo morebitna pisna ali ustna stališča glede tega predloga.

2. Kadar je predlog vložen na podlagi člena 40, prvi odstavek, Statuta, se intervencija dovoli z odločbo predsednika, intervenientu pa se pošljejo vsi procesni akti, ki so bili vročeni strankam, razen če so se te v desetih dneh od vročitve iz odstavka 1 sklicevale na tajna ali zaupna dokazila ali dokumente, katerih poslanje intervenientu bi jim lahko povzročilo škodo. V tem primeru predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči o predlogu za intervencijo s sklepom, intervenientu pa se pošljejo vsi procesni akti, ki so bili vročeni strankam, po potrebi brez tajnih ali zaupnih dokazil ali dokumentov, izključenih od tega poslanja.

3. Kadar je predlog vložen na podlagi člena 40, drugi odstavek, Statuta, predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči o predlogu za intervencijo s sklepom ali ta predlog odstopi Sodišču. Če se predlogu za intervencijo ugodi, se intervenientu pošljejo vsi procesni akti, ki so bili vročeni strankam, po potrebi brez tajnih ali zaupnih dokazil ali dokumentov, izključenih od tega poslanja.

4. Kadar je predlog vložen na podlagi člena 40, tretji odstavek, Statuta, se intervencija dovoli z odločbo predsednika, intervenientu pa se pošljejo vsi procesni akti, ki so bili vročeni strankam, razen če so te v desetih dneh od vročitve iz odstavka 1 predložile stališča glede predloga za intervencijo ali so se v tem roku sklicevale na tajna ali zaupna dokazila ali dokumente, katerih poslanje intervenientu bi jim lahko povzročilo škodo. V teh primerih predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči o predlogu za intervencijo s sklepom, intervenientu pa se pošljejo vsi procesni akti, ki so bili vročeni strankam, po potrebi brez tajnih ali zaupnih dokazil ali dokumentov, izključenih od tega poslanja.

Člen 132 Vložitev vlog

1. Intervenient lahko intervencijsko vlogo vloži v enem mesecu od sporočitve procesnih aktov iz prejšnjega člena. Predsednik lahko na ustrezno obrazložen predlog intervenienta ta rok podaljša.

2. Intervencijska vloga vsebuje:

   a) predloge intervenienta, s katerimi ta v celoti ali delno podpira predloge stranke;
   b) razloge in trditve intervenienta;
   c) po potrebi dokaze in dokazne predloge.

3. Po vložitvi intervencijske vloge predsednik po potrebi določi rok, v katerem lahko stranke na to vlogo odgovorijo.

Poglavje 5
Hitri postopek

Člen 133 Odločitev o hitrem postopku

1. Predsednik Sodišča lahko na predlog tožeče ali tožene stranke, če je treba zadevo zaradi njene narave obravnavati v kar najkrajšem času, po opredelitvi nasprotne stranke, sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči, da se z odstopanjem od določb tega poslovnika zadeva obravnava po hitrem postopku.

2. Predlog za obravnavanje zadeve po hitrem postopku se vloži z ločeno vlogo ob vložitvi tožbe ali odgovora na tožbo.

3. Izjemoma lahko predsednik po opredelitvi strank, sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca tako odloči tudi po uradni dolžnosti.

Člen 134 Pisni del postopka

1. V hitrem postopku se lahko tožba in odgovor na tožbo z repliko in dupliko dopolnita samo, če predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca presodi, da je to potrebno.

2. Intervenient lahko vloži intervencijsko vlogo le, če predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca presodi, da je to potrebno.

Člen 135 Ustni del postopka

1. Takoj po vložitvi odgovora na tožbo, ali če je odločba o obravnavanju zadeve po hitrem postopku sprejeta po vložitvi odgovora na tožbo, takoj po sprejetju te odločbe predsednik določi dan obravnave in ga nemudoma sporoči strankam. Predsednik lahko dan obravnave preloži, če je treba izvesti pripravljalne ukrepe ali če je to potrebno zaradi izvedbe ukrepov procesnega vodstva.
2. Brez poseganja v člena 127 in 128 lahko stranke med ustnim delom postopka dopolnijo svoje trditve in predložijo dokaze ali podajo dokazne predloge. Stranke navedejo razloge za zamudo pri navedbi dejstev in predložitvi dokazov oziroma podaji dokaznih predlogov.

Člen 136 Odločitev po vsebini

Sodišče odloča po opredelitvi generalnega pravobranilca.

Poglavje 6
Stroški

Člen 137 Odločba o stroških

Končna sodba ali končni sklep vsebuje odločbo o stroških.

Člen 138 Splošna pravila o naložitvi plačila stroškov

1. Plačilo stroškov se na predlog naloži neuspeli stranki.
2. Če je neuspelih strank več, Sodišče odloči o porazdelitvi stroškov.
3. Če vsaka stranka uspe samo deloma, nosi vsaka svoje stroške. Vendar lahko Sodišče, če se zdi to glede na okoliščine v zadevi upravičeno, odloči, da ena stranka poleg svojih stroškov nosi tudi del stroškov druge stranke.

Člen 139 Stroški, povzročeni brez razloga ali iz nagajivosti

Sodišče lahko stranki, tudi tisti, ki je uspela, naloži plačilo stroškov, za katere meni, da jih je brez razloga ali iz nagajivosti povzročila nasprotni stranki.

Člen 140 Stroški intervenientov

1. Države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške.
2. Če so v postopku intervenirale države podpisnice Sporazuma o EGP, ki niso države članice, ali Nadzorni organ EFTA, ti prav tako nosijo svoje stroške.
3. Sodišče lahko intervenientu, ki ni eden od subjektov iz zgornjih dveh odstavkov, naloži, da nosi svoje stroške.

Člen 141 Stroški ob umiku tožbe ali predloga

1. Plačilo stroškov se naloži stranki, ki umakne tožbo ali predlog, če nasprotna stranka v stališčih glede umika to predlaga.
2. Na predlog stranke, ki umakne tožbo ali predlog, nosi stroške nasprotna stranka, če njeno ravnanje to upravičuje.
3. Če se stranke sporazumejo gleda plačila stroškov, se njihov dogovor povzame v odločbi o stroških.
4. Če o stroških ni nobenega predloga, nosi vsaka stranka svoje.

Člen 142 Stroški ob ustavitvi postopka

Če se postopek ustavi, odloči Sodišče o stroških po prostem preudarku.

Člen 143 Stroški postopka

Postopek na Sodišču je brezplačen, ob upoštevanju teh določb:

a) če stranka povzroči Sodišču stroške, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, lahko Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca stranki naloži, da jih povrne;
b) kadar stranka zahteva prepis ali prevod, plača stroške zanj po tarifi sodnega tajništva iz člena 22, če sodni tajnik meni, da presegajo običajni znesek.

Člen 144 Stroški, ki se lahko povrnejo

Brez poseganja v določbe prejšnjega člena se za stroške, ki se lahko povrnejo, štejejo:

a) zneski, ki se izplačajo pričam in izvedencem po členu 73 tega poslovnika;
b) nujni izdatki, ki jih imajo stranke zaradi postopka, predvsem potni stroški in dnevnice ter nagrada agentov, svetovalcev ali odvetnikov.

Člen 145 Spor glede stroškov, ki se lahko povrnejo

1. Če nastane spor glede stroškov, ki se lahko povrnejo, na predlog zadevne stranke ter po opredelitvi nasprotne stranke in generalnega pravobranilca s sklepom odloči senat treh sodnikov, ki mu pripada sodnik poročevalec, ki je bil zadolžen za zadevo. V tem primeru so v sestavi predsednik tega senata, sodnik poročevalec in prvi ali po potrebi prva dva sodnika, določena na podlagi seznama iz člena 28(3) na dan, ko sodnik poročevalec predlog predloži senatu.

2. Če sodnik poročevalec ne pripada senatu treh sodnikov, odločitev pod enakimi pogoji sprejme senat petih sodnikov, v katerega je razporejen sodnik poročevalec. Poleg sodnika poročevalca so v sestavi štirje sodniki, določeni na podlagi seznama iz člena 28(2) na dan, ko sodnik poročevalec predlog predloži senatu.

3. Stranke lahko zaradi izvršitve zaprosijo za overjen prepis takšnega sklepa.

Člen 146 Način plačila

1. Blagajna Sodišča in njeni dolžniki opravljajo plačila v eurih.

2. Kadar so bili stroški, ki se povrnejo, priglašeni v drugi valuti, in ne v eurih, ali so bila dejanja, zaradi katerih se dolguje plačilo, opravljena v državi, v kateri euro ni plačilno sredstvo, se preračun opravi po referenčnem menjalnem tečaju Evropske centralne banke na dan plačila.

Poglavje 7
Sporazumna rešitev spora, umik tožbe, ustavitev postopka in procesna vprašanja

Člen 147 Sporazumna rešitev spora

1. Če se stranke pred odločitvijo Sodišča sporazumejo o rešitvi spora in Sodišče obvestijo, da se odpovedujejo vsem svojim zahtevkom, predsednik odredi izbris zadeve iz vpisnika in odloči o stroških v skladu s členom 141, po potrebi ob upoštevanju predlogov strank v zvezi s stroški.

2. Ta določba se ne uporablja za tožbe na podlagi členov 263 PDEU in 265 PDEU.

Člen 148 Umik tožbe

Če tožeča stranka pisno ali na obravnavi obvesti Sodišče, da umika tožbo, predsednik odredi izbris zadeve iz vpisnika in odloči o stroških v skladu s členom 141.

Člen 149 Ustavitev postopka

Če Sodišče ugotovi, da je tožba postala brezpredmetna in da je treba postopek ustaviti, lahko kadar koli po uradni dolžnosti na predlog sodnika poročevalca ter po opredelitvi strank in generalnega pravobranilca odloči z obrzloženim sklepom. Odloči o stroških.

Člen 150 Absolutne procesne predpostavke

Sodišče lahko po uradni dolžnosti na predlog sodnika poročevalca ter po opredelitvi strank in generalnega pravobranilca kadar koli z obrazloženim sklepom odloči, ali morda niso izpolnjene absolutne procesne predpostavke.

Člen 151 Ugovori in procesna vprašanja

1. Stranka, ki predlaga, naj Sodišče odloči o ugovoru ali procesnem vprašanju, ne da bi odločalo o zadevi po vsebini, predlog vloži z ločeno vlogo.
2. Predlog vsebuje razloge in trditve, na katerih temelji, predloge in v prilogi vsa dokazila in dokumente, na katera se stranka sklicuje.
3. Takoj po vložitvi predloga predsednik določi rok, v katerem lahko nasprotna stranka pisno predstavi svoje razloge in predloge.
4. Ta predlog se obravnava ustno, razen če Sodišče odloči drugače.
5. Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca čim prej odloči o predlogu ali pa, če to upravičujejo posebne okoliščine, odločanje o predlogu pridrži za končno odločbo.
6. Če Sodišče predlog zavrne ali odločanje o njem pridrži za končno odločbo, predsednik določi nove roke za nadaljevanje postopka.

Poglavje 8
Zamudna sodba

Člen 152 Zamudna sodba

1. Če tožena stranka, ki ji je bila tožba pravilno vročena v odgovor, ne odgovori v pravilni obliki ali pravočasno, lahko tožeča stranka predlaga Sodišču, naj ugodi njenim predlogom.
2. Ta predlog se vroči toženi stranki. Sodišče lahko o tem predlogu izvede ustni del postopka.
3. Sodišče pred izdajo zamudne sodbe in po opredelitvi generalnega pravobranilca preveri, ali je tožba dopustna in ali so bile formalnosti pravilno izpolnjene ter ali se zdijo predlogi tožeče stranke utemeljeni. Odredi lahko ukrepe procesnega vodstva ali pripravljalne ukrepe.
4. Zamudna sodba je izvršljiva. Vendar lahko Sodišče dovoli odlog izvršitve, dokler ne odloči o ugovoru, vloženem v skladu s členom 156, oziroma lahko izvršitev pogojuje s položitvijo varščine, katere znesek in vrsta se določita glede na okoliščine; ta varščina se vrne, če ugovor ni vložen ali če je zavrnjen.

Poglavje 9
Predlogi, zahteva in pravni sredstvi v zvezi s sodbami in sklepi

Člen 153 Pristojna sestava

1. Predlogi, zahteva in pravni sredstvi iz tega poglavja, razen predlogov iz člena 159, se dodelijo sodniku poročevalcu, ki je bil zadolžen za zadevo, na katero se predlog, zahteva ali pravno sredstvo nanaša, in sestavi, ki je o tej zadevi odločala.
2. Če je sodnik poročevalec zadržan, predsednik Sodišča predlog, zahtevo ali pravno sredstvo iz tega poglavja dodeli sodniku, ki je pripadal sestavi, ki je odločala o zadevi, na katero se ta predlog, zahteva ali pravno sredstvo nanaša.
3. Če ni več mogoče doseči sklepčnosti iz člena 17 Statuta, Sodišče predlog, zahtevo ali pravno sredstvo na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca dodeli novi sestavi.

Člen 154 Poprava

1. Brez poseganja v določbe, ki se nanašajo na razlago sodb in sklepov, lahko Sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog stranke, če je podan v dveh tednih od razglasitve sodbe ali vročitve sklepa, v njej popravi pisne in računske pomote ter očitne pomanjkljivosti.
2. Če se predlog za popravo nanaša na izrek ali tisti del obrazložitve, na katerem izrek temelji, lahko stranke, ki jih sodni tajnik ustrezno obvesti, v roku, ki ga določi predsednik, vložijo pisna stališča.
3. Sodišče odloča po opredelitvi generalnega pravobranilca.
4. Izvirnik popravnega sklepa se priloži izvirniku popravljene odločbe. Na robu izvirnika popravljene odločbe se naredi zaznamek o tem sklepu.

Člen 155 Neodločitev

1. Če Sodišče ni odločilo o posameznem predlogu ali o stroških, lahko stranka v enem mesecu od vročitve odločbe Sodišču predlaga dopolnitev odločbe.
2. Predlog za dopolnitev odločbe se vroči nasprotni stranki, ki ji predsednik določi rok za predložitev pisnih stališč.
3. Po predložitvi pisnih stališč ter po opredelitvi generalnega pravobranilca Sodišče hkrati odloči o dopustnosti in o utemeljenosti predloga.

Člen 156 Ugovor

1. V skladu s členom 41 Statuta se lahko zoper zamudno sodbo vloži ugovor.
2. Ugovor se vloži v enem mesecu od vročitve sodbe in v obliki, ki jo določajo členi od 120 do 122 tega poslovnika.
3. Po vročitvi ugovora predsednik nasprotni stranki določi rok, v katerem lahko ta predloži pisna stališča.
4. Nadaljevanje postopka poteka v skladu s členi od 59 do 92 tega poslovnika.
5. Sodišče odloči s sodbo, zoper katero ni ugovora.
6. Izvirnik te sodbe se priloži izvirniku zamudne sodbe. Na robu izvirnika zamudne sodbe se napravi zaznamek o sodbi, izdani na podlagi ugovora.

Člen 157 Ugovor tretjega

1. Za ugovor tretjega, vložen na podlagi člena 42 Statuta, se uporabljajo členi od 120 do 122 tega poslovnika. V njem se poleg tega navede:

   a) izpodbijana sodba ali sklep;
   b) kako izpodbijana odločba posega v pravice tretjega, ki vlaga ugovor;
   c) zakaj se tretji, ki vlaga ugovor, ni mogel udeležiti postopka.

2. Ugovor se vloži proti vsem strankam v postopku.

3. Ugovor se vloži v dveh mesecih od objave odločbe v *Uradnem listu Evropske unije*.

4. Na predlog tretjega se lahko izvršitev odločbe odloži. Uporabljajo se določbe poglavja 10 tega naslova.

5. Izpodbijana odločba se ustrezno spremeni v delu, glede katerega se ugovoru tretjega ugodi.

6. Izvirnik sodbe, izdane na podlagi ugovora tretjega, se priloži izvirniku izpodbijane odločbe. Na robu izvirnika izpodbijane odločbe se naredi zaznamek o sodbi, izdani na podlagi ugovora tretjega.

Člen 158 Razlaga

1. V skladu s členom 43 Statuta mora Sodišče v primeru nejasnosti pomena ali posledic sodbe ali sklepa na zahtevo stranke ali institucije Unije, ki ima za to upravičen interes, dati razlago.

2. Zahteva za razlago se vloži v dveh letih od dneva razglasitve sodbe ali vročitve sklepa.

3. Zahteva za razlago se vloži v skladu s členi od 120 do 122 tega poslovnika. V njej se poleg tega navede:

   a) zadevna odločba;
   b) besedilo, katerega razlaga se predlaga.

4. Zahteva za razlago se vloži proti vsem strankam, ki jih zadeva odločba, katere razlaga se predlaga.

5. Sodišče odloči po tem, ko strankam omogoči, da predložijo stališča, in po opredelitvi generalnega pravobranilca.

6. Izvirnik odločbe o razlagi se priloži izvirniku razložene odločbe. Na robu izvirnika razložene odločbe se napravi zaznamek o odločbi o razlagi.

Člen 159 Obnova postopka

1. V skladu s členom 44 Statuta se lahko obnova postopka pri Sodišču zahteva le, če se odkrije novo dejstvo odločilnega pomena, ki pred razglasitvijo sodbe ali vročitvijo sklepa Sodišču in stranki, ki zahteva obnovo, ni bilo znano.

2. Brez poseganja v rok desetih let iz člena 44, tretji odstavek, Statuta se predlog za obnovo postopka vloži najpozneje v treh mesecih od dneva, ko je predlagatelj izvedel za dejstva, na katerih predlog temelji.

3. Za predlog za obnovo postopka se uporabljajo členi od 120 do 122 tega poslovnika. Poleg tega se v njem navedejo:

   a) izpodbijana sodba ali sklep;
   b) deli, v katerih se odločba izpodbija;
   c) dejstva, na katerih predlog temelji;
   d) dokazni predlogi, ki izkazujejo obstoj dejstev, ki upravičujejo obnovo postopka, in to, da je bil spoštovan rok iz odstavka 2.

4. Predlog za obnovo postopka se vloži proti vsem strankam v postopku, katerega obnova se zahteva.

5. Sodišče lahko na podlagi pisnih stališč strank in po opredelitvi generalnega pravobranilca, ne da bi odločalo po vsebini, s sklepom odloči o dopustnosti predloga za obnovo postopka.

6. Če Sodišče odloči, da je predlog dopusten, nadaljuje z odločanjem po vsebini in odloči s sodbo v skladu z določbami tega poslovnika.

7. Izvirnik sodbe, izdane v obnovljenem postopku, se priloži izvirniku izpodbijane odločbe. Na robu izvirnika izpodbijane odločbe se naredi zaznamek o sodbi, izdani v obnovljenem postopku.

Člen 159a Očitno nedopustni ali očitno neutemeljeni predlogi, zahteve in pravna sredstva

Če je predlog, zahteva ali pravno sredstvo iz tega poglavja v celoti ali deloma očitno nedopustno ali očitno neutemeljeno, ga lahko Sodišče po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca kadar koli z obrazloženim sklepom v celoti ali deloma zavrže ali zavrne.

Poglavje 10
Odlog izvršitve in druge začasne odredbe

Člen 160 Predlog za odlog izvršitve ali izdajo drugih začasnih odredb

1. Predlog za odlog izvršitve akta institucije v skladu s členom 278 PDEU in členom 157 PESAE je dopusten le, če predlagatelj ta akt s tožbo izpodbija pred Sodiščem.
2. Predlog za izdajo drugih začasnih odredb iz člena 279 PDEU je dopusten le, če ga vloži stranka v zadevi, ki se obravnava pred Sodiščem, in če se nanaša na to zadevo.
3. V predlogih iz prejšnjih odstavkov se navedejo predmet spora, okoliščine, iz katerih izhaja nujnost, ter dejanski in pravni razlogi, ki na prvi pogled izkazujejo utemeljenost predlagane začasne odredbe.
4. Predlog se vloži z ločeno vlogo v skladu z zahtevami iz členov od 120 do 122 tega poslovnika.
5. Predlog se vroči nasprotni stranki, ki ji predsednik določi kratek rok, v katerem lahko pisno ali ustno predstavi svoja stališča.
6. Predsednik presodi, ali je treba odrediti pripravljalne ukrepe.
7. Predsednik lahko predlogu ugodi, še preden nasprotna stranka predstavi svoja stališča. Ta sklep se lahko pozneje spremeni ali razveljavi, tudi po uradni dolžnosti.

Člen 161 Odločitev o predlogu

1. Predsednik bodisi odloči o predlogu sam bodisi ga nemudoma odstopi Sodišču.
2. Če je predsednik zadržan, se uporabljata člena 10 in 13 tega poslovnika.
3. Če je predlog predložen v odločanje Sodišču, to po opredelitvi generalnega pravobranilca nemudoma odloči.

Člen 162 Sklep o odlogu izvršitve ali drugih začasnih odredbah

1. O predlogu se odloči z obrazloženim sklepom, zoper katerega ni pravnega sredstva. Ta sklep se nemudoma vroči strankam.
2. Izvršitev sklepa je lahko pogojena s predlagateljevo položitvijo varščine, katere znesek in vrsta se določita glede na okoliščine.
3. V sklepu se lahko določi dan, ko začasna odredba preneha veljati. Sicer preneha veljati z dnem razglasitve končne sodbe.
4. Sklep ima samo začasni učinek in ne prejudicira odločbe Sodišča o glavni stvari.

Člen 163 Spremenjene okoliščine

Na predlog stranke se lahko sklep kadar koli spremeni ali razveljavi zaradi spremenjenih okoliščin.

Člen 164 Nov predlog

Zavrnitev predloga za izdajo začasne odredbe ne preprečuje predlagatelju vložitve novega predloga, ki temelji na novih dejstvih.

Člen 165 Predlog, vložen na podlagi členov 280 PDEU in 299 PDEU ter člena 164 PESAE

1. Določbe tega poglavja se uporabljajo za predlog za odlog izvršbe odločbe Sodišča ali akta Sveta, Evropske komisije ali Evropske centralne banke, vložen na podlagi členov 280 PDEU in 299 PDEU ter člena 164 PESAE.
2. Po potrebi se v sklepu, s katerim se predlogu ugodi, določi dan, ko začasna odredba preneha veljati.

Člen 166 Predlog, vložen na podlagi člena 81 PESAE

1. Predlog iz člena 81, tretji in četrti odstavek, PESAE vsebuje:
   a) ime in naslov oseb ali podjetij, zoper katere poteka preiskava;
   b) navedbo predmeta in namena te preiskave.
2. Predsednik odloči s sklepom. Uporablja se člen 162 tega poslovnika.
3. Če je predsednik zadržan, se uporabljata člena 10 in 13 tega poslovnika.

Naslov V
Pritožbe zoper odločbe Splošnega sodišča

Poglavje 1
Oblika in vsebina pritožbe ter predlogi iz pritožbe

Člen 167 Vložitev pritožbe

1. Pritožba se vloži v sodnem tajništvu Sodišča ali Splošnega sodišča. Kadar se pritožba vloži v sodnem tajništvu Splošnega sodišča, se takoj pošlje sodnemu tajništvu Sodišča.

2. Takoj ko je sodno tajništvo Splošnega sodišča obveščeno o obstoju pritožbe, sodnemu tajništvu Sodišča nemudoma pošlje spis s prve stopnje in glede na primer spis iz postopka pred odborom za pritožbe, ki je bil Splošnemu sodišču poslan na podlagi določb njegovega poslovnika v zvezi s spori glede pravic intelektualne lastnine.

Člen 168 Vsebina pritožbe

1. Pritožba vsebuje:

   a) ime in naslov pritožnika;
   b) navedbo izpodbijane odločbe Splošnega sodišča;
   c) imena drugih strank v zadevi pred Splošnim sodiščem, na katero se nanaša pritožba;
   d) navajane pravne razloge in trditve ter povzetek navedenih razlogov;
   e) predloge pritožnika.

2. Za pritožbo se uporabljajo členi 119, 121 in 122(1) tega poslovnika.

3. Navede se dan vročitve izpodbijane odločbe pritožniku.

4. Če pritožba ni v skladu z odstavki od 1 do 3 tega člena, sodni tajnik pritožniku določi razumen rok za dopolnitev pritožbe. Če pritožnik v tako določenem roku pritožbe ne dopolni, predsednik po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči, ali je zaradi nespoštovanja te zahteve pritožba nedopustna iz formalnih razlogov. Predsednik lahko to vprašanje odstopi Sodišču, če meni, da je to potrebno.

Člen 169 Predlogi, razlogi in trditve iz pritožbe

1. S pritožbo se predlaga, naj se odločba Splošnega sodišča, kakor izhaja iz izreka te odločbe, v celoti ali deloma razveljavi.

2. V okviru navajanih pravnih razlogov in trditev se natančno opredelijo izpodbijani deli obrazložitve odločbe Splošnega sodišča.

Člen 170 Predlogi v primeru ugoditve pritožbi

1. S pritožbo se predlaga, naj se, če se pritožba razglasi za utemeljeno, predlogom, podanim na prvi stopnji, v celoti ali deloma ugodi, pri čemer ni dovoljeno dajati novih predlogov. Pritožba ne more spreminjati predmeta spora pred Splošnim sodiščem.

2. Če pritožnik predlaga, naj se v primeru razveljavitve izpodbijane odločbe zadeva vrne v razsojanje Splošnemu sodišču, navede, zakaj stanje postopka ne dovoljuje, da bi o zadevi odločilo Sodišče.

Poglavje 1a
Predhodna dopustitev pritožb iz člena 58a Statuta

Člen 170a Predlog za dopustitev pritožbe

1. V primerih iz člena 58a, prvi in drugi odstavek, Statuta pritožnik pritožbi priloži predlog za dopustitev pritožbe, v katerem navede pomembno vprašanje, ki ga pritožba odpira za enotnost, doslednost ali razvoj prava Unije, in ki vsebuje vse potrebne elemente, ki Sodišču omogočajo, da o tem predlogu odloči. Če tak predlog ni vložen, podpredsednik Sodišča razglasi pritožbo za nedopustno.

2. Predlog za dopustitev pritožbe ni daljši od sedmih strani, ki morajo biti pripravljene ob upoštevanju vseh formalnih zahtev, ki so navedene v Praktičnih navodilih za stranke v zvezi z zadevami, predloženimi Sodišču, ki so bile sprejete na podlagi tega poslovnika.

3. Če predlog za dopustitev pritožbe ni v skladu z zahtevami iz prejšnjega odstavka, sodni tajnik pritožniku določi kratek rok za odpravo njegovih pomanjkljivosti. Če pritožnik tega v določenem roku ne stori, podpredsednik Sodišča na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči, ali je zaradi nespoštovanja te formalnosti pritožba nedopustna iz formalnih razlogov.

Člen 170b Odločitev o predlogu za dopustitev pritožbe

1. Sodišče čim prej odloči o predlogu za dopustitev pritožbe.
2. Odločitev o tem predlogu na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca sprejme posebej za to ustanovljeni senat, ki mu predseduje podpredsednik Sodišča in katerega člana sta poleg njega še sodnik poročevalec in predsednik senata treh sodnikov, v katerega je sodnik poročevalec dodeljen v trenutku določitve za sodnika poročevalca.
3. O predlogu za dopustitev pritožbe se odloči z obrazloženim sklepom.
4. Če se pritožba glede na merila iz člena 58a, tretji odstavek, Statuta deloma ali v celoti dopusti, se postopek nadaljuje v skladu s členi od 171 do 190a tega poslovnika. Sklep iz prejšnjega odstavka se skupaj s pritožbo vroči strankam v zadevi pred Splošnim sodiščem, in če se pritožba deloma dopusti, se navedejo pritožbeni razlogi ali deli pritožbe, na katere se mora nanašati odgovor na pritožbo.
5. Sodni tajnik o odločitvi glede dopustitve pritožbe nemudoma obvesti Splošno sodišče, in če niso bili stranke v zadevi pred Splošnim sodiščem, na katero se nanaša pritožba, države članice, Evropski parlament, Svet in Evropsko komisijo.

Poglavje 2
Odgovor na pritožbo, replika in duplika

Člen 171 Vročitev pritožbe

1. Pritožba se vroči drugim strankam v zadevi pred Splošnim sodiščem, na katero se nanaša pritožba.
2. V primeru iz člena 168(4) tega poslovnika se vročitev opravi takoj po dopolnitvi pritožbe ali takoj, ko predsednik ali Sodišče glede na formalne zahteve iz tega člena odloči, da je pritožba dopustna.

Člen 172 Stranke, ki lahko vložijo odgovor na pritožbo

Vsaka stranka v zadevi pred Splošnim sodiščem, na katero se nanaša pritožba, ki ima interes za ugoditev pritožbi ali njeno zavrnitev, lahko v dveh mesecih od vročitve pritožbe vloži odgovor nanjo. Roka za odgovor na pritožbo ni mogoče podaljšati.

Člen 173 Vsebina odgovora na pritožbo

1. Odgovor na pritožbo vsebuje:

   a) ime in naslov stranke, ki ga vlaga;
   b) dan, ko ji je bila pritožba vročena;
   c) navajane pravne razloge in trditve;
   d) predloge.

2. Za odgovor na pritožbo se uporabljata člena 119 in 121 tega poslovnika.

Člen 174 Predlogi iz odgovora na pritožbo

V odgovoru na pritožbo se predlaga, naj se pritožbi v celoti ali deloma ugodi ali naj se pritožba v celoti ali deloma zavrne.

Člen 175 Replika in duplika

1. Pritožba in odgovor na pritožbo se lahko z repliko in dupliko dopolnita le, če predsednik na ustrezno obrazložen predlog pritožnika, vložen v sedmih dneh od vročitve odgovora na pritožbo, ter po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca presodi, da je to potrebno, zlasti da bi pritožniku omogočil, da predstavi svoje stališče glede ugovora nedopustnosti ali novih elementov, uveljavljanih v odgovoru na pritožbo.

2. Predsednik določi rok za vložitev replike in ob vročitvi te vloge tudi rok za vložitev duplike. Število strani in predmet teh vlog lahko omeji.

Poglavje 3
Oblika in vsebina nasprotne pritožbe ter predlogi iz nasprotne pritožbe

Člen 176 Nasprotna pritožba

1. Stranke iz člena 172 tega poslovnika lahko v enakem roku, kot je določen za vložitev odgovora na pritožbo, vložijo nasprotno pritožbo.

2. Nasprotna pritožba se vloži z ločeno vlogo, ki ni odgovor na pritožbo.

Člen 177 Vsebina nasprotne pritožbe

1. Nasprotna pritožba vsebuje:

   a) ime in naslov stranke, ki jo vlaga;
   b) dan, ko ji je bila vročena pritožba;
   c) navajane pravne razloge in trditve;
   d) predloge.

2. Za nasprotno pritožbo se uporabljajo členi 119, 121 in 122(1) in (3) tega poslovnika.

Člen 178 Predlogi, razlogi in trditve iz nasprotne pritožbe

1. Z nasprotno pritožbo se predlaga, naj se odločba Splošnega sodišča v celoti ali deloma razveljavi.

2. Z nasprotno pritožbo se lahko predlaga tudi, naj se razveljavi izrecna odločba ali odločba zaradi molka organa v zvezi z dopustnostjo tožbe pred Splošnim sodiščem.

3. V okviru navajanih pravnih razlogov in trditev se natančno opredelijo izpodbijani deli obrazložitve odločbe Splošnega sodišča. Navajani pravni razlogi in trditve ne smejo biti enaki razlogom in trditvam iz odgovora na pritožbo.

Poglavje 4
Vloge, ki sledijo nasprotni pritožbi

Člen 179 Odgovor na nasprotno pritožbo

Če je vložena nasprotna pritožba, lahko pritožnik ali vsaka druga stranka v zadevi pred Splošnim sodiščem, na katero se nanaša pritožba, ki ima interes za ugoditev nasprotni pritožbi ali njeno zavrnitev, v dveh mesecih od vročitve nasprotne pritožbe vloži odgovor nanjo, ki je omejen na razloge, navajane v nasprotni pritožbi. Tega roka ni mogoče podaljšati.

Člen 180 Replika in duplika po nasprotni pritožbi

1. Nasprotna pritožba in odgovor nanjo se lahko z repliko in dupliko dopolnita le, če predsednik na ustrezno obrazložen predlog stranke, ki je vložila nasprotno pritožbo, vložen v sedmih dneh od vročitve odgovora na nasprotno pritožbo, ter po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca presodi, da je to potrebno, zlasti da bi tej stranki omogočil, da predstavi svoje stališče glede ugovora nedopustnosti in novih elementov, uveljavljanih v odgovoru na nasprotno pritožbo.
2. Predsednik določi rok za vložitev replike in ob vročitvi te vloge tudi rok za vložitev duplike. Število strani in predmet teh vlog lahko omeji.

Poglavje 5
Pritožbe, o katerih se odloči s sklepom

Člen 181 Očitno nedopustna ali očitno neutemeljena pritožba

Če je glavna ali nasprotna pritožba v celoti ali deloma očitno nedopustna ali očitno neutemeljena, lahko Sodišče na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli z obrazloženim sklepom pritožbo v celoti ali deloma zavrže ali zavrne.

Člen 182 Očitno utemeljena pritožba

Če je Sodišče že odločalo o enem ali več pravnih vprašanjih, ki so enaka tem, ki se zastavljajo z razlogi iz glavne ali nasprotne pritožbe, in če meni, da je pritožba očitno utemeljena, lahko na predlog sodnika poročevalca ter po opredelitvi strank in generalnega pravobranilca z obrazloženim sklepom, v katerem je navedena upoštevna sodna praksa, pritožbo razglasi za očitno utemeljeno.

Poglavje 6
Posledice izbrisa glavne pritožbe za nasprotno pritožbo

Člen 183 Posledice umika ali očitne nedopustnosti glavne pritožbe za nasprotno pritožbo

Šteje se, da je nasprotna pritožba brezpredmetna:

a) če pritožnik umakne glavno pritožbo;
b) če se glavna pritožba razglasi za očitno nedopustno zaradi nespoštovanja pritožbenega roka;
c) če se glavna pritožba razglasi za očitno nedopustno zgolj zato, ker ni vložena zoper končno odločbo Splošnega sodišča ali zoper delno odločbo o vsebinskih vprašanjih ali odločbo o procesnih vprašanjih glede nepristojnosti ali nedopustnosti v smislu člena 56, prvi odstavek, Statuta.

Poglavje 7
Stroški in brezplačna pravna pomoč v pritožbenem postopku

Člen 184 Ureditev stroškov v pritožbenem postopku

1. Ob upoštevanju določb, ki sledijo, se v pritožbenem postopku pred Sodiščem zoper odločbo Splošnega sodišča smiselno uporabljajo členi od 137 do 146 tega poslovnika.

2. Če pritožba ni utemeljena ali če je utemeljena in Sodišče samo dokončno odloči v sporu, o stroških odloči Sodišče.

3. Če je pritožba, ki jo vloži država članica ali institucija Unije, ki ni intervenirala v postopku pred Splošnim sodiščem, utemeljena, lahko Sodišče razdeli stroške med stranke ali naloži pritožniku, ki je uspel s pritožbo, plačilo stroškov, ki jih je zaradi pritožbenega postopka imela neuspela stranka v tem postopku.

4. Če pritožbe ni vložil intervenient na prvi stopnji, se mu lahko plačilo stroškov pritožbenega postopka naloži le, če je sodeloval pri pisnem ali ustnem delu postopka pred Sodiščem. Če je intervenient sodeloval v postopku, lahko Sodišče odloči, da nosi svoje stroške.

Člen 185 Brezplačna pravna pomoč

1. Stranka, ki je v celoti ali delno nesposobna plačati stroške postopka, lahko kadar koli zaprosi za brezplačno pravno pomoč.

2. Prošnji se priložijo podatki in potrdila, ki omogočajo oceno premoženjskega stanja prosilca, na primer potrdilo pristojnega nacionalnega organa o prosilčevem premoženjskem stanju.

Člen 186 Predhodna prošnja za brezplačno pravno pomoč

1. Če se prošnja vloži pred vložitvijo nameravane pritožbe, prosilec v njej na kratko navede predmet pritožbe.

2. Prošnje ni treba vložiti po odvetniku.

3. Z vložitvijo prošnje za brezplačno pravno pomoč prosilcu preneha teči rok za vložitev pritožbe, in sicer do dneva vročitve sklepa, s katerim je o tej prošnji odločeno.

4. Predsednik prošnjo takoj po vložitvi dodeli sodniku poročevalcu, ki v kar najkrajšem času predlaga, kako naj se o njej odloči.

Člen 187 Odločitev o brezplačni pravni pomoči

1. Odločitev o tem, da se brezplačna pravna pomoč v celoti ali delno odobri oziroma ali da se zavrne, sprejme na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca senat treh sodnikov, v katerega je razporejen sodnik poročevalec. V tem primeru so v sestavi predsednik tega senata, sodnik poročevalec in prvi ali po potrebi prva dva sodnika, določena na podlagi seznama iz člena 28(3) na dan, ko sodnik poročevalec prošnjo za brezplačno pravno pomoč predloži senatu. Ta senat po potrebi preuči, ali ni pritožba morda očitno neutemeljena.

2. Če sodnik poročevalec ne pripada senatu treh sodnikov, odločitev pod enakimi pogoji sprejme senat petih sodnikov, v katerega je razporejen sodnik poročevalec. Poleg sodnika poročevalca so v sestavi štirje sodniki, določeni na podlagi seznama iz člena 28(2) na dan, ko sodnik poročevalec prošnjo za brezplačno pravno pomoč predloži senatu.

3. Sestava odloči s sklepom. Če se prošnja za brezplačno pravno pomoč delno ali v celoti zavrne, se v sklepu zavrnitev obrazloži.

Člen 188 Zneski, ki se izplačajo iz naslova brezplačne pravne pomoči

1. Kadar se brezplačna pravna pomoč odobri, stroške v zvezi s pomočjo in zastopanjem prosilca pred Sodiščem prevzame blagajna Sodišča, po potrebi v mejah, ki jih določi sestava. Na prosilčevo prošnjo ali na prošnjo njegovega zastopnika se lahko izplača predujem za kritje teh stroškov.
2. V odločbi o stroških se lahko naloži plačilo zneskov, izplačanih iz naslova brezplačne pravne pomoči, v korist blagajne Sodišča.
3. Sodni tajnik izterja te zneske od stranke, ki ji je bilo naloženo njihovo plačilo.

Člen 189 Odvzem brezplačne pravne pomoči

Sestava, ki je odločala o prošnji za brezplačno pravno pomoč, lahko to kadar koli odvzame bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog, če se okoliščine, ki so vodile do njene odobritve, med postopkom spremenijo.

Poglavje 8
Druge določbe, ki se uporabljajo za pritožbeni postopek

Člen 190 Druge določbe, ki se uporabljajo za pritožbeni postopek

1. V pritožbenem postopku pred Sodiščem zoper odločbe Splošnega sodišča se uporabljajo členi 127, od 129 do 136, od 147 do 150, od 153 do 155 in od 157 do 166 tega poslovnika.
2. Vendar se z odstopanjem od člena 130(1) predlog za intervencijo vloži najpozneje v enem mesecu od objave obvestila iz člena 21(4).
3. V pritožbenem postopku pred Sodiščem zoper odločbe Splošnega sodišča se smiselno uporablja člen 95.
4. Kadar v okviru pritožbenega postopka zoper odločbo Splošnega sodišča stranka predlaga zaupno obravnavanje v razmerju do stranke, ki je intervenirala pred Splošnim sodiščem, glede elementov, predloženih Sodišču, ki so v zvezi s to stranko že bili obravnavani kot zaupni v postopku na prvi stopnji, se enako obravnavanje ohrani za namene postopka pred Sodiščem.

Člen 190a Obravnavanje podatkov ali dokazil, predloženih pred Splošnim sodiščem na podlagi člena 105 njegovega poslovnika

1. Če se pritožba vloži zoper odločbo Splošnega sodišča, sprejeto v postopku, med katerim je glavna stranka na podlagi člena 105 Poslovnika Splošnega sodišča predložila podatke ali dokazila, ki niso bili posredovani nasprotni glavni stranki, sodno tajništvo Splošnega sodišča da te podatke ali dokazila na voljo Sodišču pod pogoji, določenimi v odločbi iz odstavka 11 navedenega člena.

2. Podatki ali dokazila iz odstavka 1 se strankam v postopku pred Sodiščem ne posredujejo.

3. Sodišče skrbi, da se zaupne informacije, vsebovane v podatkih ali dokazilih iz odstavka 1, ne razkrijejo niti v končni odločbi niti v morebitnih sklepnih predlogih generalnega pravobranilca.

4. Podatki ali dokazila iz odstavka 1 se vrnejo stranki, ki jih je predložila pred Splošnim sodiščem, takoj po vročitvi odločbe, s katero se konča postopek pred Sodiščem, razen če se zadeva vrne v razsojanje Splošnemu sodišču. V tem primeru se zadevni podatki ali dokazila vrnejo Splošnemu sodišču pod pogoji, določenimi v odločbi iz odstavka 5.

5. Sodišče z odločbo sprejme pravila o varnosti za zaščito podatkov ali dokazil iz odstavka 1. Ta odločba se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Naslov VI
Preverjanje odločb splošnega sodišča

Člen 191 Preveritveni senat

Za eno leto se določi senat petih sodnikov, ki v skladu s pogoji iz členov 193 in 194 tega poslovnika odloča, ali je treba v skladu s členom 62 Statuta preveriti odločbo Splošnega sodišča.

Člen 192 Obvestitev o odločbah, ki bi se lahko preverile, in njihovo poslanje

1. Takoj ko je določen dan razglasitve ali podpisa odločbe, ki se sprejme na podlagi člena 256(2) ali (3) PDEU, sodno tajništvo Splošnega sodišča o tem obvesti sodno tajništvo Sodišča.

2. Takoj ko je ta odločba razglašena ali podpisana, jo sodno tajništvo Splošnega sodišča pošlje sodnemu tajništvu Sodišča, prav tako pa mu pošlje spis, ki se da takoj na voljo prvemu generalnemu pravobranilcu.

Člen 193 Preverjanje odločb o pritožbah

1. Predlog prvega generalnega pravobranilca za preveritev odločbe Splošnega sodišča, sprejete v skladu s členom 256(2) PDEU, se posreduje predsedniku Sodišča in predsedniku preveritvenega senata. Sočasno je o tem obveščen sodni tajnik.

2. Takoj ko je sodni tajnik obveščen o obstoju predloga, pošlje spis iz postopka pred Splošnim sodiščem članom preveritvenega senata.

3. Takoj po prejemu predloga za preveritev predsednik Sodišča na predlog predsednika preveritvenega senata enega od sodnikov iz tega senata določi za sodnika poročevalca. Sestava se določi v skladu s členom 28(2) tega poslovnika, in sicer na dan dodelitve zadeve sodniku poročevalcu.

4. Ta senat na predlog sodnika poročevalca odloči, ali je treba odločbo Splošnega sodišča preveriti. V odločbi o preveritvi odločbe Splošnega sodišča se navedejo le vprašanja, ki bodo preverjena.

5. Sodni tajnik o odločbi Sodišča o preveritvi odločbe Splošnega sodišča nemudoma obvesti Splošno sodišče, stranke v postopku pred njim in druge zainteresirane subjekte iz člena 62a, drugi odstavek, Statuta.

6. Obvestilo o dnevu sprejetja odločbe o preveritvi odločbe Splošnega sodišča in o vprašanjih, ki bodo preverjena, se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 193a Neobstoj predloga za preveritev

Če prvi generalni pravobranilec do izteka roka iz člena 62, drugi odstavek, Statuta ni predlagal preveritve odločbe Splošnega sodišča, sodno tajništvo o tem takoj obvesti Splošno sodišče, ki o tem obvesti predložitveno sodišče in zainteresirane subjekte iz člena 23 Statuta.

Člen 194 Preverjanje predhodnih odločb

1. Predlog prvega generalnega pravobranilca za preveritev odločbe Splošnega sodišča, sprejete na podlagi člena 256(3) PDEU, se posreduje predsedniku Sodišča in predsedniku preveritvenega senata. Sočasno je o tem obveščen sodni tajnik.

2. Takoj ko je sodni tajnik obveščen o predlogu, pošlje spis postopka pred Splošnim sodiščem članom preveritvenega senata.

3. Sodni tajnik o predlogu za preveritev obvesti tudi Splošno sodišče, predložitveno sodišče, stranke v sporu o glavni stvari in druge zainteresirane subjekte iz člena 62a, drugi odstavek, Statuta.

4. Takoj po prejemu predloga za preveritev predsednik Sodišča na predlog predsednika preveritvenega senata enega od sodnikov iz tega senata določi za sodnika poročevalca. Sestava se določi v skladu s členom 28(2) tega poslovnika, in sicer na dan dodelitve zadeve sodniku poročevalcu.

5. Ta senat na predlog sodnika poročevalca odloči, ali je treba odločbo Splošnega sodišča preveriti. V odločbi o preveritvi odločbe Splošnega sodišča se navedejo le vprašanja, ki bodo preverjena.

6. Sodni tajnik o odločbi Sodišča o preveritvi ali o nepreveritvi odločbe Splošnega sodišča nemudoma obvesti Splošno sodišče, predložitveno sodišče, stranke v sporu o glavni stvari in druge zainteresirane subjekte iz člena 62a, drugi odstavek, Statuta.

7. Obvestilo o dnevu sprejetja odločbe o preveritvi odločbe Splošnega sodišča in o vprašanjih, ki bodo preverjena, se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 195 Sodba, s katero se po odločitvi o preveritvi odloči po vsebini

1. Odločba o preveritvi odločbe Splošnega sodišča se vroči strankam in drugim zainteresiranim subjektom iz člena 62a, drugi odstavek, Statuta. Državam članicam in državam podpisnicam Sporazuma o EGP, ki niso države članice, ter Nadzornemu organu EFTA se vroči tudi priložen prevod odločbe Sodišča pod pogoji, določenimi v členu 98 tega poslovnika. Poleg tega se odločba Sodišča posreduje tudi Splošnemu sodišču in po potrebi predložitvenemu sodišču.

2. Stranke in drugi zainteresirani subjekti, ki jim je bila vročena odločba Sodišča, lahko v enem mesecu od vročitve iz odstavka 1 predložijo vloge ali pisna stališča glede vprašanj, ki bodo preverjena.

3. Prvi generalni pravobranilec takoj po sprejetju odločbe o preveritvi odločbe Splošnega sodišča dodeli zadevo enemu od generalnih pravobranilcev.

4. Preveritveni senat odloči po vsebini po opredelitvi generalnega pravobranilca.

5. Sodišču lahko predlaga predodelitev zadeve številčnejši sestavi.

6. Če je bila odločba Splošnega sodišča, ki je predmet preverjanja, sprejeta na podlagi člena 256(2) PDEU, Sodišče odloči o stroških.

Naslov VII
Predlogi za izdajo mnenja

Člen 196 Pisni del postopka

1. V skladu s členom 218(11) PDEU lahko predlog za izdajo mnenja vloži država članica, Evropski parlament, Svet ali Evropska komisija.

2. Mnenje se lahko nanaša tako na vprašanje, ali je predvideni sporazum združljiv z določbami Pogodb, kot tudi na vprašanje, ali je Unija ali ena od institucij Unije pristojna za sklenitev tega sporazuma.

3. Mnenje se vroči državam članicam in institucijam iz odstavka 1, ki jim predsednik določi rok, v katerem lahko predložijo pisna stališča.

Člen 197 Določitev sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca

Predsednik takoj po vložitvi predloga za izdajo mnenja določi sodnika poročevalca, prvi generalni pravobranilec pa dodeli zadevo enemu od generalnih pravobranilcev.

Člen 198 Obravnava

Sodišče lahko odloči, da bo postopek pred njim obsegal tudi obravnavo.

Člen 199 Rok za izdajo mnenja

Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca izda mnenje čim prej.

Člen 200 Razglasitev in vročitev mnenja

1. Razglasitev mnenja je javna.

2. Izvirnik mnenja podpišejo predsednik, sodniki, ki so sodelovali pri posvetovanju, in sodni tajnik. Kadar sodnik, ki je sodeloval pri posvetovanju, izvirnika ne more več podpisati bodisi zaradi svojega zdravstvenega stanja ali smrti bodisi zaradi odstopa ali izteka svojega mandata, predsednik potrdi, da je ta sodnik sodeloval pri posvetovanju.

3. Podpisani izvirnik mnenja se zapečati in shrani v sodnem tajništvu. Overjeni prepis se vroči vsem državam članicam in institucijam iz člena 196(1).

Naslov VIII
Posebni postopki

Člen 201 Tožbe zoper odločbe Arbitražnega odbora

1. Tožba iz člena 18, drugi odstavek, PESAE vsebuje:

   a) ime in naslov tožeče stranke;
   b) status podpisnika;
   c) navedbo izpodbijane odločbe Arbitražnega odbora;
   d) navedbo nasprotnih strank;
   e) povzetek dejanskega stanja;
   f) navajane razloge in trditve ter povzetek navedenih razlogov;
   g) predloge tožeče stranke.

2. Za tožbo se uporabljata člena 119 in 121 tega poslovnika.

3. Poleg tega se tožbi priloži overjen prepis izpodbijane odločbe.

4. Takoj po vložitvi tožbe sodni tajnik Sodišča pozove sodno tajništvo Arbitražnega odbora, naj Sodišču posreduje spis v zadevi.

5. Za nadaljevanje postopka se uporabljata člena 123 in 124 tega poslovnika. Sodišče lahko odloči, da bo postopek pred njim obsegal tudi obravnavo.

6. Sodišče odloči s sodbo. Če Sodišče razveljavi odločbo Arbitražnega odbora, mu lahko po potrebi vrne zadevo v odločanje.

Člen 202 Postopek iz člena 103 PESAE

1. Predlog na podlagi člena 103, tretji odstavek, PESAE se vloži v štirih overjenih izvodih. Priložijo se mu osnutek zadevnega sporazuma ali pogodbe, stališča Evropske komisije, naslovljena na zadevno državo, in vsa druga dokazila.

2. Predlog s prilogami se vroči Evropski komisiji, ki lahko v desetih dneh od vročitve predloži pisna stališča. Predsednik lahko po opredelitvi zadevne države ta rok podaljša.

3. Po predložitvi teh stališč, ki se vročijo zadevni državi, Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca ter zadevne države in Evropske komisije, če ti to zahtevata, odloči v kar najkrajšem času.

Člen 203 Postopka iz člena 104 PESAE in 105 PESAE

Prošnja iz člena 104, tretji odstavek, PESAE in predlog iz člena 105, drugi odstavek, PESAE sta urejena z določbami naslovov II in IV tega poslovnika. Vročita se tudi državi, katere državljan je oseba oziroma v kateri ima sedež podjetje, na katero se ta prošnja ali predlog nanaša.

Člen 204 Postopek iz člena 111(3) Sporazuma o EGP

1. V primeru iz člena 111(3) Sporazuma o EGP se zadeva predloži Sodišču s predlogom, ki ga vložijo podpisnice, ki so stranke v sporu. Predlog se vroči drugim podpisnicam, Evropski komisiji, Nadzornemu organu EFTA in glede na primer tudi drugim zainteresiranim subjektom, ki bi jim bil vročen predlog za sprejetje predhodne odločbe glede istega vprašanja za razlago zakonodaje Unije.

2. Predsednik določi rok, v katerem lahko podpisnice in drugi zainteresirani subjekti, ki se jim vroči predlog, predložijo pisna stališča.

3. Predlog se vloži v enem od jezikov iz člena 36 tega poslovnika. Uporablja se člen 38. Smiselno se uporablja člen 98.

4. Predsednik nemudoma po vložitvi predloga iz odstavka 1 določi sodnika poročevalca. Takoj zatem prvi generalni pravobranilec zadevo dodeli generalnemu pravobranilcu.

5. Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca o predlogu odloči z obrazloženo odločbo.

6. Odločba Sodišča, ki jo podpišejo predsednik, sodniki, ki so sodelovali pri posvetovanju, in sodni tajnik, se vroči podpisnicam in drugim zainteresiranim subjektom iz odstavkov 1 in 2.

Člen 205 Reševanje sporov iz člena 35 PEU v različici, ki je veljala pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe

(razveljavljen)

Člen 206 Predlogi na podlagi člena 269 PDEU

1. Predlog na podlagi člena 269 PDEU se vloži v štirih overjenih izvodih. Priložijo se mu vsi upoštevni dokumenti ter po potrebi zlasti stališča in priporočila, oblikovana na podlagi člena 7 PEU.

2. Predlog s prilogami se glede na primer vroči Evropskemu svetu ali Svetu, ki lahko v desetih dneh od vročitve, česar ni mogoče podaljšati, predloži pisna stališča. Za ta rok se člen 51 ne uporablja.

3. Predlog s prilogami se pošlje tudi drugim državam članicam, kot je zadevna država, ter Evropskemu parlamentu in Evropski komisiji.

4. Po predložitvi stališč iz odstavka 2, ki se vročijo zadevni državi članici ter državam in institucijam iz odstavka 3, Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči v enem mesecu od vložitve predloga. Na predlog zadevne države članice, Evropskega sveta ali Sveta ali po uradni dolžnosti lahko odloči, da bo postopek pred njim obsegal tudi obravnavo, na katero se povabijo vse države in institucije iz tega člena.

Končne določbe

Člen 207 Dodatek k Poslovniku

Sodišče ob upoštevanju člena 253 PDEU po posvetovanju z zadevnimi vladami sprejme dodatek k temu poslovniku glede:

a) zaprosil za pravno pomoč;
b) prošenj za brezplačno pravno pomoč;
c) ovadb, ki jih Sodišče v skladu s členom 30 Statuta poda glede kršitev priseg prič ali izvedencev.

Člen 208 Določbe za izvajanje

Sodišče lahko z ločenim aktom sprejme praktične določbe za izvajanje tega poslovnika.

Člen 209 Razveljavitev

S tem poslovnikom se nadomesti Poslovnik Sodišča Evropskih skupnosti z dne 19. junija 1991, kakor je bil nazadnje spremenjen 24. maja 2011 (*Uradni list Evropske unije*, L 162, 22.6.2011, str. 17).

Člen 210 Objava in začetek veljavnosti tega poslovnika

Ta poslovnik, ki je verodostojen v jezikih iz njegovega člena 36, se objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in začne veljati prvi dan drugega meseca po objavi.